

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI STANDARTLAR YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönergenin amacı özel öğretim kurumlarının bütün bölümleri ile kullanılacak araç gereçlerin standartlarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (2) Bu Yönerge, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında bulunan özel öğretim kurumlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 3 üncü ve 4 üncü maddeleri ile 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36 ncı maddesi ve Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 6 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönergede geçen;

a) **(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Uygulama atölyesi: Mesleki ve teknik eğitim programlarının gerektirdiği uygulamalı derslerde; bilgi, beceri ve davranışların kazandırılması amacıyla gerekli donanımı yapılmış eğitim ve öğretim, uygulama ve/veya üretim yapılan ortamı,

b) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

c) Derslik ve ders yapılan diğer bölümler: Eğitim öğretim faaliyetlerinin yapıldığı ve bu Yönergede belirtilen özellik ve ölçülerde olan bölümleri (**Ek ibare: Makam Oluru 18/08/2015-8163923**) veya bilim grupları için oluşturulan bilim derslikleri,

ç) Direksiyon eğitim alanı (Pist): Motorlu taşıt sürücülerini kurslarının direksiyon eğitimi derslerinin yapılmasına uygun düzenlenmiş alanı,

d) Kitaplık: Kurumun türü ve seviyesine göre kitapların bulunduğu yer,

e) Kurum: 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında faaliyette bulunan özel öğretim kurumlarını,

f) Kütüphane: Kitap konulacak bölüm ile okuma ve çalışma salonu bulunan, istekli öğrencilerin ödünç kitap almalarına, ders çalışmalarına ve internet üzerinden bilgi iletişim imkân veren yeri,

g) Laboratuvar: Fizik, Kimya, Biyoloji, Fen ve Teknoloji derslerinin yapılması amacıyla düzenlenmiş yerleri,

ğ) Okuma salonu: Öğrencilerin boş zamanlarında kitap okuyabilmeleri ve çalışma yapabilmeleri amacıyla ayrılan yeri,

(Değişik: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) h) Oyun bahçesi: Okul öncesi kurumlarda bahçe oyunlarına, diğer okullarda tören yapılmasına uygun,

arsa üzerinde okul binasının bulunduğu alan dışında ve okul türüne göre belirlenen okula ait alan ile okul binalarının en az bir tarafı bahçeye açılan zemin/bahçe katı alanını,

1) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Okul öncesi eğitim dersliği: Anasınıfı ve anaokulu çocuklarının eğitimi amacıyla açılan sınıfı,

i) Sosyal dinlenme tesisi: Direksiyon eğitim alanında öğretici ve kursiyerlerin ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan tesisi,

j) Yönetmelik: Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğini,

(Ek: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) k) Bilim Dersliği: Özel öğretim kurslarında her bir bilim grubu için ayrı ayrı oluşturulan, bilim grubunun öğrenim seviyesine uygun programın amaçlarının gerçekleşebilmesi için dersin işlenişinde gerekli araç gereçlerin bulunduğu, bu Yönergede belirtilen özellik ve ölçülerde olan bölümleri

(Ek: Makam Oluru 14/07/2016-7567120) l) Uygulama Laboratuvarı: Meslekî ve teknik Anadolu liselerinde uygulanacak olan eğitim programlarının gerektirdiği uygulamalı derslerde; bilgi, beceri ve davranışların kazandırılması amacıyla gerekli donanımı yapılmış eğitim ve öğretim, deney, analiz, uygulama ve benzeri faaliyetlerin yapıldığı ortamı

ifade eder.

İnceleme raporları

MADDE 5- (1) Kurum olarak kullanılmak istenen binalarda yapılan incelemelerde; 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ile bu Yönergede belirtilen esaslar doğrultusunda açılması istenen kurumun **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** türü ve seviyesi, kaç öğrenci/katılımcı/kursiyerin eğitim öğretim görebileceğine ilişkin kontenjan tespiti, öğrenci/katılımcı/kursiyerlerin sağlıklı bir ortamda eğitim ve öğretim görmelerine yardım edici etkenler dikkate alınarak, inceleme raporları düzenlenir. Aynı binada birden fazla okul açılmak istenmesi hâlinde her okul için ayrı ayrı dosya hazırlanır. **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Okullar için yapılacak incelemede ayrıca, Özel Okullar Değerlendirme Yönergesinde belirlenen fiziki standartlara göre grubu tespit edilir.

(2) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Kurum binasının dış cephesi ile bahçesinin renkli **(Değişik ibare: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)** fotoğrafların kayıtlı olduğu elektronik kayıt da inceleme raporu dosyasına eklenir.

Yerleşim planı

MADDE 6- (1) Kurumlar, yerleşim planına göre kurumdaki derslik, oda ve diğer bölümleri düzenler.

(2) Yerleşim planlarında; binanın arsaya yerleşiminde, her katın ayrı ayrı odalarının krokilerine, oyun bahçesi ile diğer yerlere, oda ve koridorların ölçülerine **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** ve Binaların

Yangından Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre yangın merdiveni istenmesi durumunda yangın merdiveninin krokilerine yer verilir.

(3) Yerleşim planlarında belirtilen bölümler, amaçları dışında kullanılamaz.

(4) Dersliklerde, yerleşim planında belirtilen kontenjandan fazla öğrenci bulundurulamaz.

(5) Resmî dengi okullardan farklı program uygulayacak olan özel okulların standartları ayrıca Bakanlıkça belirlenir.

Derslik ve diğer ders yapılan bölümlerin pencere alanı

MADDE 7 - (Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120) (1)

Kurumların derslik, uygulama atölyesi/ uygulama laboratuvarı ve ders yapılan diğer bölümlerinde var olan pencerelerin binanın dış cephesinde bulunması ve doğal havalandırmayı sağlaması gerekir. Derslik, uygulama atölyesi ve ders yapılan diğer bölümdeki toplam pencere alanı, o bölümün taban alanının % 10'undan az olamaz. Ancak, yeterli aydınlatma ve merkezi havalandırma sistemi bulunan okullarda bilişim teknolojileri dersliği, bilişim teknolojileri ve yazılım dersliği, müzik dersliği, görsel sanatlar dersliği, teknoloji ve tasarım dersliği, drama dersliği, laboratuvar, uygulama atölyesi/ uygulama laboratuvarı, kapalı spor salonu ve beden eğitimi salonlarında **(Ek ibare: Makam Oluru 17/01/2018-1219649)**, ayrıca yeterli aydınlatma ve merkezi havalandırma sistemi bulunan çeşitli kursların ses veya ışık yalıtımı gerektiren programlarının uygulama dersliklerinde pencere şartı aranmaz.

Dersliklerde her öğrenci/kursiyer/katılımcı için kullanım alanı

MADDE 8- (1) (Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) Okullarda;

a) Anaokulları ve okulların ana sınıfı dersliklerinde bir öğrenci için ayrılan kullanım alanı 1,5 m² den,

b) İlkokul, ortaokul ve ortaöğretim okullarının dersliklerinde bir öğrenci için ayrılan kullanım alanı 1,2 m² den, az olamaz.

(2) Kurslarda ve hizmet içi eğitim merkezindeki uygulama dersliklerinde her kursiyer için kullanım alanı;

a) Konfeksiyon, fotoğrafçılık, yüz, vücut, estetik ve bakım, kuaförlük, modelistlik, stilistlik, bilgisayar **(Ek ibare: Makam Oluru 17/01/2018-1219649)**, zekâ oyunları, fotografik hafıza teknikleri ve benzeri uygulama dersliklerinde her kursiyer/katılımcı için 2 m²'den,

b) **(Değişik: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)** Bale, desinatörlük, resim, müzik, teknik resim, iç mimari **(Ek ibare: Makam Oluru 17/01/2018-1219649)**, drama, tiyatro, kameraman yetiştirme, spikerlik, kurgucu yetiştirme, TV-radyo iletişim ve benzeri kursların uygulama dersliklerinde her kursiyer/katılımcı için 3 m²'den az olamaz.

(3) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Okullar dışındaki diğer kurumlarda bir öğrenci için ayrılan kullanım alanı teorik **(Değişik ibare: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** derslikleri ile bilim dersliklerinde 1,2 m² den, **(Mülga ibare: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)** (...)

az olamaz.

Derslik kapıları

MADDE 9 - (1) (Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) Kurumlarda derslik ve diğer ders yapılan bölümlerden kontenjanı 20'ye kadar olan dersliklerin kapı genişliği en az 80 cm, kontenjanı 20 ve 20'den fazla olan dersliklerin kapı genişliği ise en az 90 cm olmalıdır. Derslik kapılarının genişliği 140 cm'den fazla olursa kapılar çift kanatlı yapılıdır. **(Ek: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Uygulama atölyesinin kapı genişliği 140 cm'den az olamaz.

(2) Kapıların genişliği, kapı kasasının içten içe ölçülmesiyle belirlenir.

(3) Derslik kapıları koridora doğru açılmalıdır. Derslik kapılarının dışa açılmaması hâlinde, duvara paralel olarak açılır şekilde sürgülü veya akordiyon kapı yapılabilir. Okul öncesi eğitim kurumlarının derslik kapıları ile özel eğitim okulu bünyesindeki özel eğitim ve rehabilitasyon birimi ve özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin bireysel eğitim odalarının kapısı içeri doğru da açılabilir.

(4) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Kurumların derslik kapılarına eşik yapılmaz. Eşik yapılması zorunlu hâllerde engellilerin hareketini, yangın çıkışlarını ve benzeri eylemleri engellemeyecek önlemler alınır.

(5) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Genişliği 3,5 m den az olan ve çift taraflı derslik bulunan koridorlarda derslik kapıları karşılıklı bulunmamalıdır. **(Ek: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Bedensel engelli bireyler destek eğitim salonunun ve uygulama evinin kapıları derslik kapıları gibi değerlendirilir.

Merdivenler

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) MADDE 10 - (1) Okullar dışındaki kurum binalarının merdiven genişliği, binaya verilen toplam kontenjan dikkate alınarak öğrencilerin aynı anda güvenli ve rahatlıkla inip çıkabilecekleri genişlikte olmalıdır.

(Değişik: Makam Oluru 15/01/2015-485759) (2) Okul binalarının merdiven genişliği; kontenjanı 250 öğrenciye kadar olan okullarda en az 1,4 m, kontenjanı 251 öğrenciden 500 öğrenciye kadar olan okullarda en az 1,8 m, kontenjanı 501 öğrenciden 1000 öğrenciye kadar olan okullarda en az 2 m, kontenjanı 1001 öğrenciden 1500 öğrenciye kadar olan okullarda en az 2,3 m, kontenjanı 1501 öğrenciden fazla olan okullarda en az 2,5 m olmalıdır. Ancak kontenjanı 100 öğrenciye kadar olan okul öncesi eğitim kurumlarında merdiven genişliği en az 1 m olmalıdır. **(Değişik ibare: Makam Oluru 17/01/2018-1219649)** Metal korunumlu yangın merdiveni, yürüyen merdiven ve genişliği 1 m den az olan merdivenler hariç olmak üzere merdiven genişliği hesabında okulda bulunan merdivenlerin toplam genişliği dikkate alınır.

(3) Kurumların bulunduğu binanın bahçe ve bina girişinde merdiven bulunması hâlinde bedensel engelli bireyler için rampa, dikey engelli lifti veya güvenlik tedbirleri alınmış benzeri erişim imkânları bulunur. Engelli

rampalarının eğimleri yürürlükteki mevzuata uygun olmak şartıyla en fazla % 6 olmalıdır.

(4) Özel eğitim okulu ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde merdiven, rampa başlangıcı ve gerek görülen diğer alanlara yönlendirici ve uyarıcı işaretler zemine yapıştırılır.

(5) Merdiven basamaklarının algılanabilmesi ve kayıp düşmenin önlenmesi için basamaklara zıt renkli kaymaz şeritler eklenir.

(6) Kurumlarda merdivenlerin her iki tarafında da engellilerle ilgili TSE Standartlarına uygun korkuluk ve küpeşte yapılması, ayrıca sahanlık ve merdiven döşemelerinde ve kaplamalarında da Standartlara uyulması zorunludur.

(7) Binanın zemin katının dışında birden fazla katı bulunan kurumlarda veya binanın zemin katı dışında kurum açılacak binalarda asansör **(Ek ibare: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** veya engellilerin erişilebilirliğini sağlayan taşıma ve iletme sistemlerinin bulunması gerekir. Asansörün engelliler için Türk Standartları Enstitüsünün belirlediği standartlara uygun olması zorunludur. **(Ek cümle: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** Ancak binanın zemin katında bölümleri bulunan okullar dışındaki kurumlarda engelli erişilebilirliğinin sağlanması ve engelliler için ders yapılan bölümler ile diğer ihtiyaçlarına ilişkin hizmetlerin bu katta verilmesi hâlinde diğer katlar için engelli erişilebilirlik şartı aranmaz.

Tavan yüksekliği

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) MADDE 11- (1) Kurumda derslik ve ders yapılan bölümlerin tavan yüksekliği taban ile tavan arasındaki mesafe ölçülerek belirlenir. Tavan yüksekliğinin 3 m'den az olmaması esastır. Ancak tavan yüksekliğinin 3 m'den az olması durumunda, derslik tavan yüksekliğinin 2,4 m'den az olmamak şartıyla;

a) Kurumların teorik dersliklerinde bir öğrenci için ayrılan kullanım alanı 1,5 m² olanlar için 4,5 m³, 1,2 m² olanlar için 3,5 m³,

b) Okullardaki laboratuvar, uygulama atölyesi/dersliği, teknoloji ve tasarım, bilişim teknolojileri ve yazılım, görsel sanatlar ve müzik dersliklerinde bir öğrenci için ayrılan kullanım alanı 2 m² olanlar için **(Değişik: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)** 6 m³, 1,5 m² olanlar için 4,5 m³, hacim düşecek şekilde kontenjan tespiti yapılır.

c) **(Değişik: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)** Çeşitli kurslar ve hizmet içi eğitim merkezlerinin uygulama dersliklerinde;

1) Her kursiyer için 2 m² alan istenen kurumlarda 6 m³,

2) Her kursiyer için 3 m² alan istenen kurumlarda 9 m³,

hacim düşecek şekilde kursiyer/katılımcı kontenjanı belirlenir.

d) Özel eğitim okulu ve bünyesindeki özel eğitim ve rehabilitasyon birimi ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde her bir engelli birey için 7 m³ hacim düşecek şekilde kontenjan tespit edilir. **(Ek cümle: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** Ancak **(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Bedensel engelli bireyler destek eğitim salonlarının kontenjanı tespit edilirken

her bir engelli birey için en az 30 m³ hacim düşecek şekilde kontenjan tespit edilir.

Koridorlar

MADDE 12- (1) Okul binalarının koridor genişlikleri;

a) Koridorun tek tarafına iki veya ikiden az derslik kapısı açılıyorsa 1,5 m'den,

b) Koridorun tek tarafına açılan derslik kapısı sayısı ikiden fazla ise 2 m'den,

c) Koridorun her iki tarafına derslik kapısı açılması durumunda 2,5 m'den az olamaz.

(2) Kontenjanı 100'den az olan okullar ile özel eğitim okulu ve diğer kurumların koridorlarının genişliği öğrenci/kursiyer/katılımcıların rahatlıkla girip çıkmalarına imkân vermelidir.

(3) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Engelli bireyler için öğretim programı uygulanan özel eğitim okulu ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin koridorları tekerlekli sandalyenin rahatlıkla hareket edebileceği genişlikte olmalıdır.

Su deposu

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) MADDE 13- (1) Okullarda su kesintisi durumunda kullanılmak üzere paslanmaz çelikten yapılmış, kişi başı en az 5 litre hacminde binanın tesisatına bağlı modüler su deposu veya tankı bulundurulur. **(Ek cümleler: Makam Oluru 17/01/2018-1219649)** Okul binasında yatakhane bulunması hâlinde, yatılılık kontenjanına göre kişi başı en az 15 litre hacimli su deposu veya tankı ilave edilir. Pansiyonlarda ise pansiyon kontenjanına göre kişi başı en az 20 litre olacak şekilde su deposu veya tankı bulundurulur. Yönetmeliğin 11 ve 12 nci maddeleri kapsamında bir arada bulunan okullar ve bunlara bağlı pansiyonlar için ortak su deposu kullanılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Okullar

Okul binaları ve derslikler

MADDE 14- (1) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Okul binaları 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve Yönetmelikte belirtilen şartları taşır. İlkokul, ortaokul ve liseler en az öğretim yılı sayısı kadar, mesleki ve teknik liselerde ise her bir meslek alanının öğretim yılı sayısı kadar dersliği bulunan binalarda açılır.

(2) İlkokul, ortaokul ve liselerde bir derslik alanı 20 m² den az olamaz.

(Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) (3) Aynı bina veya kampüste bulunan okulların ortak kullandıkları bölümler, birlikte açılan okullardan en üst kademe okula bağlı olarak belirlenir. Bu ortak kullanılan bölümlerin koordinasyonu ve sorumluluğu en üst kademe okul müdürlüğüne yürütülür. Birden fazla ortaöğretim okulunun bir arada olması durumunda, ortak kullanılan

bölmelerin koordinasyonu ve sorumluluğu kurucu/kurucu temsilcisinin uygun gördüğü okul müdürlüğüne yürütülür.

Anaokullarında bulunması gereken bölümler

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) MADDE 15- (1)

Anaokullarında bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası:(İsteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

4- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası:(İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

5- Uyku odası:(İsteğe bağlı)Her öğrenci için hava hacmi 10 m³, kullanım alanı ise 3 m² den aşığı olamaz (Kontenjan verilmez).

6- Okul öncesi eğitim dersliği: En az 15 m² olmalıdır.

(Değişik: Makam Oluru 15/01/2015-485759) 7- Oyun bahçesi: (Değişik: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) Bahçe oyunlarına uygun oyun bahçesi bulunur. Oyun bahçesi, (Değişik ibare: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) kısa kenarı en az 4 m olan ve 40 m² den az olmamak üzere her bir öğrenci için en az 1,5 m² alan düşecek şekilde olmalıdır. (...) (Mülga: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) (Mülga cümle: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) (...) 250 m² bahçesi bulunan okullarda her bir öğrenci için 1,5 m² alan şartı aranmadan 250 öğrenciye kadar kontenjan verilir. İsteğe bağlı olarak ayrıca bahçe içerisinde kum havuzu, oyun parkı ve benzeri alanlar bulundurulabilir. Oyun bahçesi 250 m² den büyük olan okullar için kontenjan 250 m² bahçeye verilen kontenjana ek olarak her bir öğrenci için 1,5 m² alan hesaplanarak belirlenir.

8- Kütüphane: (İsteğe bağlı) En az 20 m² büyüklüğünde olmalı ve öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun kitap ve oyuncak bulunmalıdır.

9- Çok amaçlı salon: (İsteğe bağlı) Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun en az 80 m² olmalıdır.

10- Mutfak:(İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

11- Yemek odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

12- Veli görüşme/bekleme alanı/odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

13- Drama odası:(İsteğe bağlı) En az 30 m² olmalıdır.

14- Müzik ve görsel sanatlar dersliği: (İsteğe bağlı) En az 30 m² olmalıdır.

15- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo

ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir. Tuvaletlerin kabinlerinde kapı yüksekliği 1,2 m'den az olamaz.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

(2) Dönüşüm programına alınan ve mevcut binalarında veya farklı binalarda 2018-2019 eğitim öğretim yılı sonuna kadar anaokulu olarak faaliyetlerini sürdüreceği olan kurumlarda bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası:(İsteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

4- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası:(İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

5- Uyku odası:(İsteğe bağlı)Her öğrenci için hava hacmi 10 m³, kullanım alanı ise 3 m² den aşağı olamaz (Kontenjan verilmez).

6- Okul öncesi eğitim dersliği: En az 15 m² olmalıdır.

7- Oyun bahçesi:(İsteğe bağlı)Okullarda binaya verilecek toplam öğrenci kontenjanı ile orantılı büyüklükte bahçe bulunmalıdır. Bahçe alanı her bir öğrenci için en az 1,5 m² alan düşecek şekilde olmalıdır.

8- Kütüphane: (İsteğe bağlı) En az 20 m² büyüklüğünde olmalı ve öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun oyuncak bulunmalıdır.

9- Çok amaçlı salon: (İsteğe bağlı) Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun en az 80 m² olmalıdır.

10- Mutfak:(İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

11- Yemek odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

12- Veli görüşme/bekleme odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

13- Drama odası:(İsteğe bağlı) En az 30 m² olmalıdır.

14- Müzik ve görsel sanatlar dersliği: (İsteğe bağlı) En az 30 m² olmalıdır.

15- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir. Tuvaletlerin kabinlerinde kapı yüksekliği 1,2 m'den az olamaz.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

İlkokul, ortaokul ve liselerde bulunması gereken bölümler

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) MADDE 16- (1)

İlkokullarda bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır. Bir müdür tarafından yönetilecek birden fazla okulun yalnız birinde müdür odası düzenlenebilir. Müdür odası düzenlenmeyen okullarda müdür yardımcısı odası düzenlenir.

2- Müdür yardımcısı odası:(İsteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 16m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilave edilir.

4- Öğrenci işleri bürosu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

5- Arşiv ve dosya odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

6- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası: En az 10 m² olmalıdır.

7- Okul öncesi eğitim dersliği: (isteğe bağlı) En az 15m² olmalıdır.

8- Derslikler: Derslikler en az 20 m² olmalıdır.

9- Kapalı beden eğitimi salonu: Kapalı beden eğitimi salonunun alanı en az 80 m² olmalıdır.

10- Çok amaçlı salon: (isteğe bağlı) Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun, seyirciler için ayrılan yeri de bulunan ve en az 80 m² alana sahip olmalıdır.

11- Fen Bilgisi Laboratuvarı: (isteğe bağlı) Laboratuvarında her bir öğrenci için ayrılacak kullanım alanı en az 1,5 m²dir. Ayrıca ihtiyaç duyulan ölçüde laboratuvarın içinde hazırlık odası bulunur. Laboratuvarlarda insan sağlığını korumaya yönelik her türlü önlem alınır.

12- Kütüphane: Kütüphane, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenebilir. Okuma bölümü kitapların konulduğu bölümden küçük olmamak üzere toplam alanı en az 30 m² olmalıdır. Binanın farklı alanlarında aynı özelliklerde iki kütüphane düzenlenebilir. Ancak iki kütüphanenin toplam alanı en az 30 m² olmalıdır. Aynı alanda internet üzerinden bilgi iletişim imkânı verilecek şekilde düzenleme yapılabilir. Kütüphane, binanın kolay ulaşılabilen bölümünde oluşturulur.

13- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, kütüphane, laboratuvar, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

14- Müzik dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Müzik aletleri için yeterli alan ayrılır.

15- Görsel sanatlar dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Okullar müzik ve görsel sanatlar dersliğini birlikte de oluşturabilir.

(Değişik: Makam Oluru 15/01/2015-485759) 16-Oyun bahçesi: Binanın bahçeye açılan zemin ve bahçe katı dışında tören yapmaya uygun en az 250 m² bahçe alanı bulunur. Her bir öğrenci için 2 m² oyun alanı ayrılır. Müstakil binalarda sadece ilkokul olarak açılan ve 250 m² bahçesi bulunan okullarda her bir öğrenci için 2 m² alan şartı aranmaksızın 250 öğrenciye kadar kontenjan verilir. Oyun bahçesi 250 m² den büyük olan okullar için kontenjan 250 m² bahçeye verilen kontenjana ek olarak her bir öğrenci için 2 m² alan hesaplanarak belirlenir.

17- Yemek salonu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

18- Mutfak: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

19- Zümre odası: (isteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

20- Kantin: (isteğe bağlı) En az 30 m² olmalıdır.

21- Yardımcı personel odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

22- Sağlık odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

23- Veli görüşme/bekleme alanı/odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

24- İbadethane: İbadetlerini yapmak isteyenler için doğal havalandırması(merkezi havalandırma sistemi bulunan okullar hariç) ve aydınlanması olan ihtiyaca cevap verebilecek şekilde ve büyüklükte olmalıdır.

25- Yüzme havuzu: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

26- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

(Değişik: Makam Oluru 15/01/2015-485759) 27- Aynı binada veya kampüste bulunan okullar; sağlık odası, veli görüşme/bekleme alanı/odası, ibadethane, **(Mülga ibare: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** (...) çok amaçlı salon, yemek salonu, kapalı beden eğitimi salonu ve kütüphaneyi ortak kullanabilir. Ayrıca aynı binada veya kampüste bulunan ilkokul ve ortaokullar **(Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)** müzik/görsel sanatlar dersliği, oyun bahçesi, öğretmenler odası, öğrenci işleri bürosu, arşiv ve dosya odası, rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası, fen bilgisi laboratuvarı ve zümre odasını ortak kullanabilir. **(Ek: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Okul öncesi, ilkokul ve ortaokul veya ortaokul ile ortaöğretim okulu aynı binada açıldığında personel tuvalet ve lavaboları ortak kullanılabilir.

28- Okullarda genel kontenjan tespit edilirken tuvalet ve lavaboların sayısı ile laboratuvar, oyun bahçesi, müzik ve görsel sanatlar dersliği alanlarının en düşük olanının kontenjanı esas alınır.

(2) Dönüşüm programına alınan ve mevcut binalarında veya farklı binalarda 2018-2019 eğitim öğretim yılı sonuna kadar ilkokul olarak faaliyetlerini sürdüreceği kurumlarında bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: (İsteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 12 m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilave edilir.

- 4- Öğrenci işleri bürosu:(İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.
- 5- Arşiv ve dosya odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.
- 6- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.
- 7- Okul öncesi eğitim dersliği: (isteğe bağlı) En az 15m² olmalıdır.
- 8- Derslikler: Derslikler en az 20 m² olmalıdır.
- 9- Kapalı beden eğitimi salonu: Alanı en az 60 m² olmalıdır. Okul binasında kapalı beden eğitimi salonu bulunmaması durumunda okula en fazla 5 km uzaklıkta bulunan herhangi bir spor salonunun kullanılabilmesine ilişkin 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar geçerli protokol istenir.
- 10- Çok amaçlı salon: (isteğe bağlı) Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun, seyirciler için ayrılan yeri de bulunan ve en az 80 m² alana sahip olmalıdır.
- 11- Fen Bilgisi Laboratuvarı: (isteğe bağlı) Laboratuvarında her bir öğrenci için ayrılacak kullanım alanı en az 1,5 m²dir. Ayrıca ihtiyaç duyulan ölçüde laboratuvarın içinde hazırlık odası bulunur. Laboratuvarlarda insan sağlığını korumaya yönelik her türlü önlem alınır.
- 12- Kütüphane: Kütüphane, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenebilir. Okuma bölümü kitapların konulduğu bölümden küçük olmamak üzere toplam alanı en az 20 m² olmalıdır. Binanın farklı alanlarında aynı özelliklerde iki kütüphane düzenlenebilir. Ancak iki kütüphanenin toplam alanı en az 20 m² olmalıdır. Aynı alanda internet üzerinden bilgi iletişim imkânı verilecek şekilde düzenleme yapılabilir. Kütüphane, binanın kolay ulaşılabilen bölümünde oluşturulur.
- 13- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, kütüphane, laboratuvar, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.
- 14- Müzik dersliği: Her bir öğrenciye 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Müzik aletleri için yeterli alan ayrılır.
- 15- Görsel sanatlar dersliği: Her bir öğrenci için 1,5m² kullanım alanı düşmelidir. Okullar müzik ve görsel sanatlar dersliğini birlikte de oluşturabilir.
- 16- Oyun bahçesi: (isteğe bağlı) Her bir öğrenci için 2 m² alan ayrılır.
- 17- Yemek salonu: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.
- 18- Mutfak: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.
- 19- Zümre odası: (isteğe bağlı)En az 10 m² olmalıdır.
- 20- Kantin: (isteğe bağlı) En az 30 m² olmalıdır.
- 21- Yardımcı personel odası: (isteğe bağlı)İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.
- 22- Sağlık odası: (isteğe bağlı)İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.
- 23- Veli görüşme/bekleme alanı/odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

24- İbadethane: İbadetlerini yapmak isteyenler için doğal havalandırması (merkezi havalandırma sistemi bulunan okullar hariç)ve aydınlanması olan ihtiyaca cevap verebilecek şekilde ve büyüklükte olmalıdır.

25- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

26- Genel kontenjan tespit edilirken tuvalet ve lavaboların sayısı ile laboratuvar, müzik ve görsel sanatlar dersliği alanlarının en düşük olanının kontenjanı esas alınır.

(3) Ortaokulda bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır. Bir müdür tarafından yönetilecek birden fazla okulun yalnız birinde müdür odası düzenlenebilir. Müdür odası düzenlenmeyen okullarda müdür yardımcısı odası düzenlenir.

2- Müdür yardımcısı odası: (isteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 16m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

4- Arşiv ve dosya odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

5- Öğrenci işleri bürosu: İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

6- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası: En az 10 m² olmalıdır.

7- Okul öncesi eğitim dersliği: (isteğe bağlı)En az 15m² olmalıdır.

8- Derslikler: Derslikler en az 20 m² olmalıdır.

9- Kapalı beden eğitimi salonu: Kapalı beden eğitimi salonunun alanı en az 80 m² olmalıdır.

10- Çok amaçlı salon: (isteğe bağlı) Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun, seyirciler için ayrılan yeri de bulunan ve en az 80 m² alana sahip olmalıdır.

11- Fen Bilgisi Laboratuvarı: Laboratuvarda her bir öğrenci için ayrılacak kullanım alanı en az 1,5 m² dir. Ayrıca ihtiyaç duyulan ölçüde laboratuvarın içinde hazırlık odası bulunur. Laboratuvarlarda insan sağlığını korumaya yönelik her türlü önlem alınır.

12- Bilişim teknolojileri ve yazılım dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir.

13- Kütüphane: Kütüphane, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenebilir. Okuma bölümü kitapların konulduğu bölümden küçük olmamak üzere toplam alanı en az 30m² olmalıdır. Binanın farklı alanlarında aynı özelliklerde iki kütüphane düzenlenebilir. Ancak, iki kütüphanenin toplam alanı en az 30 m² olmalıdır. Aynı alanda internet üzerinden

bilgi iletişim imkânı verilecek şekilde düzenleme yapılabilir. Kütüphane, binanın kolay ulaşılabilen bölümünde oluşturulur.

14- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, kütüphane, laboratuvar, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

15- Müzik dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m2 kullanım alanı düşmelidir. Müzik aletleri için yeterli alan ayrılır.

16- Görsel sanatlar dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m2 kullanım alanı düşmelidir. Okullar müzik ve görsel sanatlar dersliği birlikte de oluşturabilir.

17- Teknoloji ve tasarım dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m2 kullanım alanı düşmelidir.

(Değişik: Makam Oluru 15/01/2015-485759) 18- Oyun bahçesi: Binanın bahçeye açılan zemin ve bahçe katı dışında tören yapmaya uygun en az 250 m2 bahçe alanı bulunur. Her bir öğrenci için 2 m2 oyun alanı ayrılır. Müstakil binalarda sadece ortaokul olarak açılan ve 250 m2 bahçesi bulunan okullarda her bir öğrenci için 2 m2 alan şartı aranmaksızın 250 öğrenciye kadar kontenjan verilir. Oyun bahçesi 250 m2 den büyük olan okullar için kontenjan 250 m2 bahçeye verilen kontenjana ek olarak her bir öğrenci için 2 m2 alan hesaplanarak belirlenir.

19- Yemek salonu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

20- Mutfak: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

21- Zümre odası: (isteğe bağlı) En az 10 m2 olmalıdır.

22- Kantin: (isteğe bağlı) En az 30 m2 olmalıdır.

23- Yardımcı personel odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

24- Sağlık odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

25- Veli görüşme/bekleme alanı/odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

26- İbadethane: İbadetlerini yapmak isteyenler için doğal havalandırması (merkezi havalandırma sistemi bulunan okullar hariç) ve aydınlanması olan ihtiyaca cevap verebilecek şekilde ve büyüklükte olmalıdır.

27- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

28-Yüzme havuzu: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

(Değişik: Makam Oluru 15/01/2015-485759) 29- Okullarda ortak kullanılabilir bölümler: Aynı binada veya kampüste bulunan her düzeydeki bütün okullar; sağlık odası, veli görüşme/bekleme alanı/odası, ibadethane, **(Mülga ibare: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** (...) çok amaçlı salon, yemek salonu, kapalı beden eğitimi salonu ve kütüphaneyi ortak kullanabilir. Ortaöğretim okullarının biyoloji laboratuvarı ile ortaokulun fen bilgisi laboratuvarı da ortak kullanılabilir. Ayrıca aynı binada veya kampüste bulunan ilkokul ve ortaokullar **(Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)** müzik/görsel sanatlar dersliği, oyun bahçesi, öğretmenler odası, öğrenci işleri bürosu, arşiv ve dosya odası, rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası, fen bilgisi laboratuvarı ve zümre odasını ortak kullanabilir. **(Ek: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Okul öncesi, ilkokul ve ortaokul veya ortaokul ile ortaöğretim okulu aynı binada açıldığında personel tuvalet ve lavaboları ortak kullanılabilir.

30- Genel kontenjan tespit edilirken tuvalet ve lavaboların sayısı ile laboratuvar, oyun bahçesi, teknoloji ve tasarım, müzik, görsel sanatlar ve bilişim teknolojileri ve yazılım dersliği alanlarının en düşük olanının kontenjanı esas alınır.

(Ek: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) 31- Özel okul yatılılık hizmeti: Okulda, yatılılık hizmeti verilmesi hâlinde 16/A maddesinde belirlenen standartlar doğrultusunda düzenlenir.

(4) Dönüşüm programına alınan ve mevcut binalarında veya farklı binalarda 2018-2019 eğitim öğretim yılı sonuna kadar ortaokul olarak faaliyetlerini sürdürecektir olan kurumlarda bulunması gereken bölümler:

- 1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.
- 2- Müdür yardımcısı odası: (isteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.
- 3- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 12 m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilave edilir.
- 4- Arşiv ve dosya odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.
- 5- Öğrenci işleri bürosu: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

6- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası: İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

7- Okul öncesi eğitim dersliği:(isteğe bağlı) En az 15m² olmalıdır.

8- Derslikler: Derslikler en az 20 m² olmalıdır.

9- Kapalı beden eğitimi salonu: Alanı en az 60 m² olmalıdır. Okul binasında kapalı beden eğitimi salonu bulunmaması durumunda okula en fazla 5 km uzaklıkta bulunan herhangi bir spor salonunun kullanılabilmesine ilişkin 2018-2019 eğitim öğretim yılı sonuna kadar geçerli protokol istenir.

10- Çok amaçlı salon: (isteğe bağlı)Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun, seyirciler için ayrılan yeri de bulunan ve en az 80 m² alana sahip olmalıdır.

11- Fen Bilgisi Laboratuvarı: Laboratuvarda her bir öğrenci için ayrılacak kullanım alanı en az 1,5 m²dir. Ayrıca ihtiyaç duyulan ölçüde laboratuvarın içinde hazırlık odası bulunur. Laboratuvarlarda insan sağlığını korumaya yönelik her türlü önlem alınır.

12- Bilişim teknolojileri ve yazılım dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir.

13- Kütüphane: Kütüphane, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenebilir. Okuma bölümü kitapların konulduğu bölümden küçük olmamak üzere toplam alanı en az 20 m² olmalıdır. Binanın farklı alanlarında aynı özelliklerde iki kütüphane düzenlenebilir. Ancak iki kütüphanenin toplam alanı en az 20 m² olmalıdır. Aynı alanda internet üzerinden bilgi iletişim imkânı verilecek şekilde düzenleme yapılabilir. Kütüphane, binanın kolay ulaşılabilen bölümünde oluşturulur.

14- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, kütüphane, laboratuvar, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

15- Müzik dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Müzik aletleri için yeterli alan ayrılır.

16- Görsel sanatlar dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Okullar müzik ve görsel sanatlar dersliğini birlikte de oluşturabilir.

17- Teknoloji ve tasarım dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir.

18- Oyun bahçesi: (İsteğe bağlı) Her bir öğrenci için 2 m² alan ayrılır.

19- Yemek salonu: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

20- Mutfak: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

21- Zümre odası:(isteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

22- Kantin: En az 20 m² olmalıdır.

23- Yardımcı personel odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

24- Sağlık odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

25- Veli görüşme/bekleme alanı/odası/: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

26- İbadethane: İbadetlerini yapmak isteyenler için doğal havalandırması (merkezi havalandırma sistemi bulunan okullar hariç) ve aydınlanması olan ihtiyaca cevap verebilecek şekilde ve büyüklükte olmalıdır.

27- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo

ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

28- Genel kontenjan tespit edilirken tuvalet ve lavaboların sayısı ile laboratuvar, teknoloji ve tasarım, müzik, görsel sanatlar ve bilişim teknolojileri ve yazılım dersliği alanlarının en düşük olanının kontenjanı esas alınır.

(5) Liselerde bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır. Bir müdür tarafından yönetilecek birden fazla okulun yalnız birinde müdür odası düzenlenebilir. Müdür odası düzenlenmeyen okullarda müdür yardımcısı odası düzenlenir.

2- Müdür yardımcısı odası: (İsteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 16 m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

4- Büro hizmetleri odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

5- Öğrenci işleri bürosu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

6- Arşiv ve dosya odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

7- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası: En az 10 m² olmalıdır.

8- Okul öncesi eğitim dersliği: (isteğe bağlı) En az 15 m² olmalıdır.

9- Derslikler: Derslikler en az 20 m² olmalıdır.

10- Kapalı beden eğitimi salonu: Kapalı beden eğitimi salonunun alanı en az 80 m² olmalıdır.

11- Çok amaçlı salon: (isteğe bağlı) Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun, seyirciler için ayrılan yeri de bulunan ve en az 80 m² alana sahip olmalıdır.

12- Laboratuvarlar: Fizik, Kimya ve Biyoloji dersleri için en az bir laboratuvar veya ayrı ayrı laboratuvarlar düzenlenir. Laboratuvarda her bir öğrenci için ayrılacak kullanım alanı en az 1,5 m²'dir. Laboratuvarda ayrıca ihtiyaç duyulan ölçüde laboratuvarın içinde veya bitişiğinde hazırlık odası bulunur. Birbirine bitişik laboratuvarlarda hazırlık odası ortak kullanılabilir. Laboratuvarlarda insan sağlığını korumaya yönelik her türlü önlem alınır.

13- Bilişim teknolojileri dersliği: **(Ek ibare: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** (isteğe bağlı): Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir.

14- Kütüphane: Kütüphane, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenebilir. Okuma bölümü kitapların konulduğu bölümden küçük olmamak üzere toplam alanı en az 30 m² olmalıdır. Binanın farklı alanlarında aynı özelliklerde iki kütüphane düzenlenebilir. Ancak iki kütüphanenin toplam alanı en az 30 m² olmalıdır. Aynı alanda internet üzerinden bilgi iletişim imkânı verilecek şekilde düzenleme yapılabilir. Kütüphane, binanın kolay ulaşılabilen bölümünde oluşturulur.

15- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, kütüphane, laboratuvar, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

16- Müzik dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Müzik aletleri için yeterli alan ayrılır.

17- Görsel sanatlar dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Müzik ve görsel sanatlar dersliği birlikte de oluşturabilir.

(Değişik: Makam Oluru 15/01/2015-485759) 18- Oyun bahçesi: Binanın bahçeye açılan zemin ve bahçe katı dışında tören yapmaya uygun en az 250 m2 bahçe alanı bulunur. Her bir öğrenci için 2 m2 oyun alanı ayrılır. Müstakil binalarda sadece lise olarak açılan ve 250 m2 bahçesi bulunan okullarda her bir öğrenci için 2 m2 alan şartı aranmaksızın 250 öğrenciye kadar kontenjan verilir. Oyun bahçesi 250 m2 den büyük olan okullar için kontenjan 250 m2 bahçeye verilen kontenjana ek olarak her bir öğrenci için 2 m2 alan hesaplanarak belirlenir.

(Ek: Makam Oluru 14/07/2016-7567120) (Değişik ibare: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) 19- Uygulama Atölyesi ve Uygulama Laboratuvarı (Meslekî ve Teknik Anadolu Liselerinde): Genel Müdürlük internet sitesinde yayımlanan uygulama atölyesi ve uygulama laboratuvarı standartlarına ve donanımına uygun olarak yeterli sayıda ve büyüklükte düzenlenir.

Ortak kullanılan uygulama atölye/laboratuvarı dikkate alınarak okulda oluşturulan her bir uygulama atölye/laboratuvarı için ayrıca en küçük derslik kontenjanı kadar kontenjan, alan/dal kontenjanına ilave edilir. Uygulama atölyesi ve uygulama laboratuvarında da iş sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği tedbirler alınır, makine parkı buna göre yerleştirilir.

Staj veya işletmelerde meslek eğitimi için okullarda uygulanan programlarla ilgili sektörlerde faaliyet gösteren kuruluşlar ve okul arasında en az on yıl süreli protokoller yapılır.

Organize sanayi bölgelerinde faaliyet gösteren meslekî ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvar uygulamaları, Genel Müdürlük internet sitesinde güncellenmiş uygulama atölyesi ve uygulama laboratuvarı standartlarına ve donanımına uygun olarak ortak alan/dal atölye ve laboratuvarları okul bünyesinde oluşturulmak kaydıyla; aynı organize sanayi bölgesi içerisinde hizmet veren eğitim birimi bulunan kuruluşlarda yapılabilir. Bu kuruluşlarla okul arasında en az okulun on yıllık protokol yapılır.

Organize sanayi bölgesi dışında faaliyet gösteren meslekî ve teknik eğitim okullarının atölye ve laboratuvar uygulamaları Genel Müdürlük internet sitesinde uygulama atölye ve uygulama laboratuvarı standartları ve donanımı güncellenen/güncellenmeyen alan/dal atölye ve laboratuvarları okul bünyesinde oluşturulmak kaydıyla; eğitim birimi bulunan kuruluşlarda yapılabilir. Bu kuruluşlarla okul arasında, atölye ve laboratuvar uygulamalarına ilişkin en az on yıllık protokol yapılır.

20- Yemek salonu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

21- Mutfak: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

22- Zümre odası: (isteğe bağlı) En az 10 m2 olmalıdır.

23- Kantin: (isteğe bağlı) En az 30 m2 olmalıdır.

24- Yardımcı personel odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

25- Sağlık odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

26- Veli görüşme/bekleme alanı/odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

27- İbadethane: İbadetlerini yapmak isteyenler için doğal havalandırması (merkezi havalandırma sistemi bulunan okullar hariç) ve aydınlanması olan ihtiyaca cevap verebilecek şekilde ve büyüklükte olmalıdır.

28- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

29- Yüzme havuzu: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

30- Okullarda ortak kullanılabilir bölümler: Aynı binada bulunan ortaokul ile ortaöğretim okulu veya ortaöğretim okulları; sağlık odası, veli görüşme/bekleme alanı/odası, ibadethane, asansör, çok amaçlı salon, yemek salonu, kapalı beden eğitimi salonu (**Değişik ibare: Makam Oluru 7/3/2017-2986103**) kütüphane ve oyun bahçesini ortak kullanabilir. Aynı kampüste bulunan her düzeydeki tüm okullar ibadethane, kapalı beden eğitimi salonu ve yemek salonunu ortak kullanabilir. Ortaöğretim okullarının biyoloji laboratuvarı ile ortaokulun fen bilgisi laboratuvarı da ortak kullanılabilir. Aynı binada veya kampüste bulunan diğer ortaöğretim kurumları;

a) Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odasını,

b) Müzik dersliğini,

c) Görsel sanatlar dersliğini,

ç) Öğretmenler odasını,

d) Arşiv ve dosya odasını,

e) Fizik, kimya ve biyoloji laboratuvarını,

f) Tuvaletleri,

g) Oyun bahçesini

(**Ek: Makam Oluru 15/01/2015-485759**) ğ) Büro hizmetleri odası,

(**Ek: Makam Oluru 15/01/2015-485759**) h) Öğrenci işleri odası,

(**Ek: Makam Oluru 15/01/2015-485759**) ı) Zümre Odası,

(**Ek: Makam Oluru 15/01/2015-485759**) i) Yardımcı personel odası

ortak kullanabilir. (**Ek: Makam Oluru 14/07/2016-7567120**) Okul öncesi, ilkokul ve ortaokul veya ortaokul ile ortaöğretim okulu aynı binada açıldığında personel tuvalet ve lavaboları ortak kullanılabilir. Genel kontenjan tespit edilirken tuvalet ve lavaboların sayıları ile laboratuvarlar, uygulama atölyesi, oyun bahçesi, müzik ve görsel sanatlar dersliği alanlarının en düşük olanının kontenjanı esas alınır.

(**Mülga cümle: Makam Oluru 17/01/2018-1219649**) (...)

31- (**Mülga: Makam Oluru 17/01/2018-1219649**)

32- (**Mülga: Makam Oluru 17/01/2018-1219649**)

33- (**Mülga: Makam Oluru 17/01/2018-1219649**)

34- (Mülga: Makam Oluru 17/01/2018-1219649)

35- (Mülga: Makam Oluru 17/01/2018-1219649)

36- (Mülga: Makam Oluru 17/01/2018-1219649)

(Ek: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) 37- Özel okul yatılılık hizmeti: Okulda, yatılılık hizmeti verilmesi hâlinde 16/A maddesinde belirlenen standartlar doğrultusunda düzenlenir.

(6) Temel liselerde bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: (İsteğe bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 12 m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilave edilir.

4- Arşiv ve dosya odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

5- Büro hizmetleri odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

6- Öğrenci işleri bürosu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

7- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

8- Derslikler: En az 4 derslik olmalı ve her bir derslik en az 20 m² olmalıdır.

9- Oyun bahçesi: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

10- Kapalı beden eğitimi salonu: Alanı en az 60 m² olmalıdır. Okul binasında kapalı beden eğitimi salonu bulunmaması durumunda okula en fazla 5 km uzaklıkta bulunan herhangi bir spor salonunun kullanılabilmesine ilişkin 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar geçerli protokol istenir.

11- Çok amaçlı salon: (isteğe bağlı) Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun seyirciler için ayrılan yeri de bulunan en az 80 m² olmalıdır.

12- Laboratuvarlar: Fizik, Kimya ve Biyoloji dersleri için en az bir laboratuvar veya ayrı ayrı laboratuvarlar düzenlenir. Laboratuvarda her bir öğrenci için ayrılacak kullanım alanı en az 1,5 m² dir. Laboratuvarda ayrıca ihtiyaç duyulan ölçüde laboratuvarın içinde veya bitişiğinde hazırlık odası bulunur. Birbirine bitişik laboratuvarlarda hazırlık odası ortak kullanılabilir. Laboratuvarlarda insan sağlığını korumaya yönelik her türlü önlem alınır.

13- Bilişim teknolojileri dersliği: (isteğe bağlı) En az 20 m² olmalıdır. Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir.

14- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, kütüphane, laboratuvar, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

15- Kütüphane: Kütüphane, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenebilir. Okuma bölümü kitapların konulduğu bölümden küçük olmamak üzere toplam alanı en az 20 m² olmalıdır. Aynı alanda internet üzerinden bilgi iletişim imkânı verilecek şekilde düzenleme yapılabilir. Kütüphane, binanın kolay ulaşılabilen bölümünde oluşturulur.

16- Müzik dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m2 kullanım alanı düşmelidir. Müzik aletleri için yeterli alan ayrılır.

17- Görsel sanatlar dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m2 kullanım alanı düşmelidir. Müzik ve görsel sanatlar dersliği birlikte de oluşturabilir.

18- Yemek salonu: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

19- Zümre odası: (isteğe bağlı) En az 10 m2 olmalıdır.

20- Kantin: En az 30 m2 olmalıdır.

21- Yardımcı personel odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

22- Sağlık odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

23- Veli görüşme/bekleme alanı/odası: (isteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

24- İbadethane: İbadetlerini yapmak isteyenler için doğal havalandırması (merkezi havalandırma sistemi bulunan okullar hariç) ve aydınlanması olan ihtiyaca cevap verebilecek şekilde ve büyüklükte olmalıdır.

25- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

Genel kontenjan tespit edilirken tuvalet ve lavaboların sayıları ile laboratuvarlar, müzik ve görsel sanatlar dersliği alanlarının en düşük olanının kontenjanı esas alınır. İkili öğretim yapacak temel liselerde bu Yönergeye göre belirlenen kontenjanın iki katı kurum kontenjanı olarak belirlenir.

(Ek: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) 26- Lise ve dengi okul mezunlarına yönelik özel öğretim kursları bilim grubu programlarını uygulayan temel liselerin hafta sonu kontenjanları okulun derslik, laboratuvar ve bilişim teknolojileri derslikleri dikkate alınarak belirlenir. Bu dersliklere en fazla 16 kontenjan verilebilir.

(Ek: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) (7) Özel Milletlerarası Okullarda bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: En az 10 m² olmak üzere her kademe için ayrı ayrı düzenlenir.

3- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 16 m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

4- Büro hizmetleri odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

5- Öğrenci işleri bürosu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

6- Arşiv ve dosya odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

7- Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odası: En az 10 m² olmalıdır.

8- Okul öncesi eğitim dersliği: (İsteğe bağlı) En az 15 m² olmalıdır.

9- Derslikler: Derslikler en az 20 m² olmalıdır.

10- Kapalı beden eğitimi salonu: Kapalı beden eğitimi salonunun alanı en az 80 m² olmalıdır.

11- Çok amaçlı salon: (İsteğe bağlı) Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerini yapmalarına uygun, seyirciler için ayrılan yeri de bulunan ve en az 80 m² alana sahip olmalıdır.

12- Laboratuvarlar: Fizik, Kimya ve Biyoloji dersleri için en az bir laboratuvar veya ayrı ayrı laboratuvarlar düzenlenir. Laboratuvarda her bir öğrenci için ayrılacak kullanım alanı en az 1,5 m²'dir. Laboratuvarda ayrıca ihtiyaç duyulan ölçüde laboratuvarın içinde veya bitişiğinde hazırlık odası bulunur. Birbirine bitişik laboratuvarlarda hazırlık odası ortak kullanılabilir. Laboratuvarlarda insan sağlığını korumaya yönelik her türlü önlem alınır. Ortaokul için ayrıca Fen Bilgisi laboratuvarı düzenlenir.

13- Bilişim teknolojileri dersliği (ortaokullarda): Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir.

14- Teknoloji ve tasarım dersliği (ortaokullarda): Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir.

15- Kütüphane: Kütüphane, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenebilir. Okuma bölümü kitapların konulduğu bölümden küçük olmamak üzere toplam alanı en az 30 m² olmalıdır.

16- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, kütüphane, laboratuvar, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

17- Müzik/Görsel Sanatlar dersliği Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Müzik aletleri için yeterli alan ayrılır. Derslikler ayrı ayrı da düzenlenebilir.

18- Oyun bahçesi: Kısa kenarı en az 4 m olan açık bahçe alanı ve kullanılması hâlinde binanın en az bir tarafı bahçeye açılan zemin/bahçe katı ile birlikte tören yapmaya uygun en az 250 m² bahçe alanı bulunur. 250 m² için 250 öğrenci kontenjanı verilir. Oyun bahçesi 250 m² den büyük olan okullar için kontenjan 250 m² bahçeye verilen kontenjana ek olarak her bir öğrenci için 2 m² alan hesaplanarak verilir. Sadece özel milletlerarası anaokulu açılması hâlinde aynı Yönergenin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendine göre düzenleme yapılacaktır.

19- Yemek salonu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

20- Kantin: (İsteğe bağlı) En az 30 m² olmalıdır.

21- Yardımcı personel odası: İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

22- Sağlık odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

23-Veli görüşme/bekleme alanı/odası: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

24- Mescit/ibadethane: Doğal havalandırması (merkezi havalandırma sistemi bulunan okullar hariç) ve aydınlanması olan, ihtiyaca cevap verebilecek şekilde ve büyüklükte olmalıdır.

25- Yüzme havuzu: (İsteğe bağlı) İhtiyaca cevap verebilecek büyüklükte olmalıdır.

26- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo

ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

27- Aynı binada anaokulu, ilkököl, ortaokul ve ortaöğretim okulu bulunması hâlinde sadece eğitim kademelerine göre sınıflar ayrı ayrı düzenlenecektir.

28- Genel kontenjan tespit edilirken tuvalet ve lavaboların sayısı ile laboratuvar, oyun bahçesi, müzik ve görsel sanatlar dersliğı, bilişim teknolojileri dersliğı, teknoloji tasarım dersliğı alanlarının en düşük olanının kontenjanı esas alınır.

(Ek: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) Özel okul pansiyonları ve yatakhaneleri

MADDE 16/A - (1) Öğrencilere yatılılık hizmeti vermek amacıyla özel ortaokul ve liselerde, kız ve erkek öğrenciler için ayrı pansiyonlar veya aynı binada girişleri bağımsız, birbirine geçişi olmayan pansiyonlar düzenlenebilir. Pansiyon binaları okul bahçesi içinde bağımsız bina veya binalardan oluşur. Okul binasında sadece kız veya sadece erkek öğrencilere; okul binalarının birbirinden bağımsız bölümleri olması hâlinde her bir bölümde sadece kız veya sadece erkek öğrencilere yatakhanelerde yatılılık hizmeti verilebilir. Yatılılık hizmeti, kız ve erkek öğrenciler için ayrı ayrı en az 20'şer öğrenci kontenjanı ile verilir.

(2) Yönetmeliğın 11 ve 12 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında bir arada bulunan okullardan, ortaokul ve lise öğrencilerine ayrı pansiyonlarda veya aynı pansiyonun farklı bloklarında yahut farklı katlarında; yatakhanelerin farklı katlarında yahut birbirine geçişi olmayan farklı bölümlerinde yatılılık hizmeti verilebilir. Pansiyonda yatılılık hizmeti verilmesi hâlinde, aynı kurucunun, pansiyonun bağılı olduğı okulun bahçesinde bulunan farklı okullarındaki öğrencileri de yatılılık hizmetinden yararlanabilir.

(3) Pansiyonlarda bulunması gereken bölümler:

a) Aşağıdaki birimler kız ve erkek pansiyonlarının her birinde ayrı düzenlenir.

1) Banyo: Lise öğrencilerinin yatakhane odalarında banyo bulunabilir; ortaokul öğrencilerinin yatakhane odalarında banyo bulunmaz. Lise

öğrencilerinin yatakhane odalarında banyo bulunmaması hâlinde ve ortaokul öğrencileri için her katta soyunma bölümü de olan en az bir banyo kabini bulunur. Yatılılık kontenjanına göre binada her 8 öğrenci için soyunma bölümü de olan banyo kabinleri bulunur.

2) Belletici odası: En az 8 m² büyüklükte olur. Birden fazla belletici görevlendirilmesi hâlinde her biri için 4 m² daha alan istenir.

3) Çamaşır yıkama ve ütü alanı/odası: Çamaşırın yıkanıp kurutulabileceği çamaşır yıkama alanı/odası düzenlenir. Bu alanda yeterli sayıda çamaşır makinası bulunur. Ütü yapılabilecek uygun ortam ve malzeme sağlanır.

4) Dinlenme odası/alanı: Öğrencilerin sohbet edebilecekleri, sosyal etkinliklerde bulunabilecekleri şekilde ve büyüklükte düzenlenir.

5) Ders çalışma odası: Pansiyonda, her bir öğrenci için 0,75 m² alandan az olmamak üzere öğrenci sayısına yetecek kadar bir veya birden çok sayıda ders çalışma odası düzenlenir. Öğrencilerin ihtiyaçlarına ve seviyelerine uygun kitaplar, internet hizmeti, bilgisayar ve yazıcı bulunur veya bu hizmetler bağımsız kütüphane şeklinde düzenlenmiş bir odada verilebilir. İstenmesi hâlinde okulun derslikleri ders çalışma odası olarak kullanılabilir.

6) Kantin/çay ocağı: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte düzenlenir. Okulun ilgili birimlerinin kullanılması hâlinde pansiyonda kantin/çay ocağı düzenlenmeyebilir.

7) Mescit/ibadethane: En az 10 m² büyüklükte ve doğal havalandırması ile aydınlatması sağlanmış olarak düzenlenir. Merkezi havalandırma bulunması hâlinde doğal havalandırma şartı aranmaz. Ayrıca, abdest almaya uygun alan düzenlenir.

8) Revir: En az 10 m² büyüklükte, içinde ilk yardım dolabı, portatif bir sedye ve istirahat etmek üzere hazırlanmış en az bir yatağın bulunduğu revir düzenlenir.

9) Tuvalet ve lavabolar: Lise öğrencilerinin yatakhane odalarında tuvalet ve lavabo bulunabilir; ortaokul öğrencilerinin yatakhane odalarında tuvalet ve lavabo bulunmaz. Lise öğrencilerinin yatakhane odalarında tuvalet ve lavabo bulunmaması hâlinde ve ortaokul öğrencileri için her katta en az bir tuvalet ve lavabo bulunur. Yatılılık kontenjanına göre binada her 8 öğrenci için en az bir tuvalet ve lavabo bulunur.

10) Veli görüşme/ziyaretçi alanı/odası: İsteğe bağlı olarak ihtiyaca cevap verecek büyüklükte binanın giriş katında düzenlenir.

11) Yemekhane: Öğrenci kontenjanına uygun büyüklükte, ihtiyaca cevap verecek şekilde düzenlenir. Yemeklerin hizmet alımı yoluyla temin edilmesi durumunda yemek servisi için uygun şekilde düzenlenir. Okulun ilgili birimlerinin kullanılması hâlinde pansiyonda yemekhane düzenlenmeyebilir.

b) Pansiyon binalarında ayrıca aşağıdaki bölümler de düzenlenir ve bu birimler kız ve erkek pansiyonları için ortak kullanılabilir:

1) Erzak deposu/ambar: Okulun ilgili birimleri kullanılabilir veya gıda maddelerinin uygun şartlarda korunacağı biçimde ve ihtiyaca cevap verecek büyüklükte düzenlenir.

2) Güvenlik odası/alanı: Bina girişinde uygun bir yerde ve yeterli büyüklükte olur.

3) Mutfak: Okulun ilgili birimleri kullanılabilir veya ihtiyaca cevap verecek büyüklükte düzenlenir. Yemek pişirme, saklama ve servis araç gereçleri ile temizlik araçları bulunur. Yemeklerin hizmet alımı yoluyla temin edilmesi durumunda yemek servisi için uygun şekilde düzenlenir.

4) Yönetici odası: İsteğe bağlı olarak en az 10 m² olur.

5) Temizlik malzemeleri odası: Erzak deposu/ambar ve mutfaktan bağımsız, kilitlenebilen bir oda düzenlenir veya okulun temizlik malzemeleri odası varsa ortak kullanılabilir.

6) Diğer personel odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olur.

(4) Okul binasındaki yatakhanelerin giriş çıkışları kapı ile kontrol altına alınır ve bu yatakhanelerde aşağıdaki bölümler bulunur:

a) Aşağıdaki birimler kız ve erkek yatakhanelerinde ayrı düzenlenir.

1) Banyo: Lise öğrencilerinin yatakhane odalarında banyo bulunabilir; ortaokul öğrencilerinin yatakhane odalarında banyo bulunmaz. Lise öğrencilerinin yatakhane odalarında banyo bulunmaması hâlinde ve ortaokul öğrencileri için her katta soyunma bölümü de olan en az bir banyo kabini bulunur. Yatılılık kontenjanına göre binada her 8 öğrenci için soyunma bölümü de olan banyo kabinleri bulunur.

2) Belletici odası: En az 8 m² büyüklükte olur. Birden fazla belletici görevlendirilmesi hâlinde her biri için 4 m² daha alan ilave edilir.

3) Çamaşır yıkama ve ütü alanı/odası: Çamaşırın yıkanıp kurutulabileceği çamaşır yıkama alanı/odası düzenlenir. Bu alanda yeterli sayıda çamaşır makinası bulunur. Ütü yapılabilecek uygun ortam ve malzeme sağlanır.

4) Dinlenme odası/alanı: Öğrencilerin sohbet edebilecekleri, sosyal etkinliklerde bulunabilecekleri şekilde ve büyüklükte düzenlenir.

5) Ders çalışma odası: Okulun derslikleri kullanılır. Öğrencilerin ihtiyaçlarına ve seviyelerine uygun kitaplar, internet hizmeti, bilgisayar ve yazıcı imkânı sunulur. Bu hizmetler bağımsız kütüphane şeklinde düzenlenmiş bir odada da verilebilir.

6) Kantin/çay ocağı: okulun ilgili birimleri kullanılabilir veya ihtiyaca cevap verecek büyüklükte düzenlenir.

7) Mescit/ibadethane: En az 10 m² büyüklükte ve doğal havalandırması ile aydınlatması sağlanmış olarak düzenlenir. Merkezi havalandırma bulunması hâlinde doğal havalandırma şartı aranmaz. Ayrıca, abdest almaya uygun alan düzenlenir. Okul binası içerisinde bulunan mescit/ibadethane ile yatakhane kısmı arasında rahat ve sürekli erişimin bulunması hâlinde ayrıca düzenlenmez.

8) Revir: En az 10 m² büyüklükte, içinde ilk yardım dolabı, portatif bir sedye ve istirahat etmek üzere hazırlanmış en az bir yatağın bulunduğu revir düzenlenir. Okulun sağlık odasında bu hizmetin verilebilmesi hâlinde ayrıca istenmez.

9) Tuvalet ve lavabolar: Lise öğrencilerinin yatakhane odalarında tuvalet ve lavabo bulunabilir; ortaokul öğrencilerinin yatakhane odalarında tuvalet ve lavabo bulunmaz. Lise öğrencilerinin yatakhane odalarında tuvalet ve lavabo bulunmaması hâlinde ve ortaokul öğrencileri için her katta en az bir tuvalet ve lavabo bulunur. Yatılılık kontenjanına göre binada her 8 öğrenci için en az bir tuvalet ve lavabo bulunur.

b) Yatakhanelerde bulunması gerekenlerin dışında ayrıca aşağıdaki bölümler de okulda düzenlenir:

1) Erzak deposu/ambar: Okulun ilgili birimleri kullanılır. İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olur.

2) Güvenlik odası/alanı: Okul binası girişinde bulunmaması hâlinde yatakhane girişinde uygun bir yerde ve yeterli büyüklükte olur.

3) Mutfak: Okulun ilgili birimleri kullanılır. Yemek pişirme, saklama ve servis araç gereçleri ile temizlik araçları bulunur. Yemeklerin hizmet alımı yoluyla temin edilmesi durumunda yemek servisi için uygun şekilde düzenlenir.

4) Yemekhane: Okulun ilgili birimleri kullanılabilir.

5) Veli görüşme/ziyaretçi alanı/odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte düzenlenir.

(5) Yönetmeliğin 11 ve 12 nci maddesi hükümlerine göre bir arada bulunabilecek okulların pansiyon ve yatakhanelerinde ortaokul ve lise öğrencilerine yatılılık hizmeti verilmesi hâlinde banyo ve tuvaletler, ortaokul ve lise öğrencileri için kendi yatakhane odalarının bulunduğu kat/bölümlerinde düzenlenir.

(6) Yatakhane odasında her öğrenci için bir kilitlenebilir elbise dolabı; öğrencilere yetecek büyüklükte en az bir kitaplık bulundurulur. Yataklar, tek kişilik ve öğrencilerin yaş grubuna uygun olur. Elbise dolaplarına fotoğraflı isimlikler asılır.

(7) Öğrencilerin yattığı odalarda elektrik ocağı, gaz ocağı, elektrikli su ısıtıcısı, ısıtma cihazı ve benzeri cihazlar kullanılmaz ve elektrik tesisatına ilaveler yapılmaz.

(8) Pansiyon ve yatakhanelerin yangın güvenliği, elektrik tesisat güvenliği, ısınma sistemi güvenliği, su ve gaz tesisatı güvenliğine ilişkin hususlar her öğretim yılı başında en geç bir ay içinde yetkili kişi veya kurumlara kontrol ettirilir.

(9) Yangın merdivenleri ve kaçış yollarının kapıları yangına karşı dayanıklı malzemedir yapılır. Acil çıkış kapıları dışarıdan açılmayan, içeriden kilitlenemeyen veya yangın ikazıyla otomatik olarak açılacak şekilde yapılır.

(10) Pansiyonlarda ve yatakhanelerde yangın ikaz amacıyla duman ve ısıya duyarlı, ihtiyaç olması hâlinde gaz kaçaklarını algılayan sensörler, alarm sistemi ile yatılılık kontenjanının iki yüzden fazla olması hâlinde otomatik söndürme sisteminin bulunması zorunludur.

(11) Pansiyonların ve yatakhanelerin yangından korunması ile ilgili olarak 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda da gerekli tedbirler alınır.

(12) Pansiyon veya yatakhaneler, aşağıdaki bina ve hizmet standartlarına uygun olacak biçimde düzenlenir.

a) Yatakhane odaları ve çalışma odalarında pencerelerin binanın dış cephesinde bulunması ve doğal havalandırmayı sağlaması gerekir. Bu bölümlerdeki toplam pencere alanı, o bölümün taban alanının %10'undan az olamaz. Yeterli aydınlatma ve merkezi havalandırma sistemi bulunan binalarda yönetim odaları, ziyaretçi görüşme odası, kütüphane, dinlenme odası,

yemekhane, spor odası, revir odası, erzak deposu ve diğer bölümlerde pencere şartı aranmaz.

b) Pansiyon veya yatakhanelerin tavan yüksekliği, taban üst yüzeyi ile tavan alt yüzeyi arasındaki mesafe ölçülerek belirlenir. Tavan yüksekliği 2,4 metreden az olamaz. Tavan yüksekliğinin 3 metreden fazla olması durumunda, hacim hesaplanırken tavan yüksekliği 3 metre olarak kabul edilir.

c) Pansiyon veya yatakhanelerin yatakhane odalarında her bir öğrenci için en az 10 m³ hacim düşecek şekilde kontenjan belirlenir. Yatakhane odalarında bulunan banyo, tuvalet ve lavabo alanı hacim veya alan hesabına dâhil edilmez.

ç) Ortaokul öğrencilerine yatılılık hizmeti verilen her bir yatakhane odasında en az 3, en fazla 6 öğrenci; lise öğrencilerine yatılılık hizmeti verilen her bir yatakhane odasında en az 1 veya 3, en fazla 6 öğrenci barınabilir.

d) Genel kontenjan tespit edilirken, banyo, tuvalet ve lavaboların sayısı, yatakhane odası ile pansiyonlarda okul dersliklerinin kullanılmaması halinde ders çalışma odalarından kontenjanı en düşük olanı esas alınır.

e) Yatakhane odası ve çalışma odalarının kapı genişliği en az 80 cm olmalıdır. Çalışma odalarının kapıları dışarı açılır. Genişliği 1,5 metreden az olan koridorlarda bulunan yatakhane odalarının kapıları içeri açılır.

f) Pansiyonların merdiven genişliği, toplam kontenjan dikkate alınarak öğrencilerin aynı anda güvenli ve rahatlıkla inip çıkabilecekleri genişlikte olur. Merdiven basamaklarının algılanabilmesi ve kayıp düşmenin önlenmesi için basamaklara kaymaz şeritler yapılır. Merdiven genişliği; kontenjanı en çok 100 öğrenci olan pansiyonlarda en az 1 metre olur. Bunun üzerindeki her 1-50 öğrenci kontenjanı için 0,1 metre daha ilave edilir.

g) Pansiyonların koridor genişlikleri, koridordaki yatakhane odalarının toplam kontenjanı veya aynı koridordaki çalışma odalarının toplam kontenjanından fazla olanına göre belirlenir. Buna göre; koridordaki toplam kontenjan en çok 10 ise 1 metreden, en çok 25 ise 1,2 metreden, en çok 100 ise 1,5 metreden, 100'den çok olanlarda 2 metreden az olamaz.

h) Pansiyon ve yatakhanelerde her katta yeterli miktarda içme suyu imkânı sağlanır.

1) Bütün kapalı bölümler kış mevsiminde 22 °C (+/- 2 °C) olacak şekilde ısıtılır. Isıtma kalorifer veya iklimlendirme sistemiyle yapılır.

(13) Mescit/ibadethane, kütüphane ve dinlenme odaları dışında kalan bölümlerin zemininde halı ve benzeri kaplama malzemeleri kullanılamaz. Ancak oda içlerinde ve koridorlarda ses yalıtımı sağlayan yolluk türü malzeme kullanılabilir.

(14) Öğrencilerin valizlerini koymak amacıyla valiz odası düzenlenebilir.

(15) Yatılılık hizmetinin verildiği binalarda jeneratör bulunması zorunludur.

(16) Pansiyon binaları ile yatakhanelerin girişlerinde okulun adının da belirtildiği tabela bulunur.

(17) Öğrenciler, cinsiyetlerine uygun yatılılık hizmeti verilen okulların pansiyonlarında aşağıda belirtilen hâllerde geçici barındırılabilir:

a) Aynı kurucunun, diğer il veya ilçelerdeki ortaokul veya liselerinde öğrenim gören öğrencilerin sosyal, kültürel veya sportif amaçlı faaliyetlere

katılması hâlinde, bu öğrenciler ile görevli personel faaliyet süresince geçici barınabilirler.

b) Aynı kurucunun, Yönetmeliğin 11 ve 12 nci maddesinde belirlenen okulları dışında diğer okullarında öğrenim gören öğrencilerden; aynı öğrenim düzeyinde olanlar öğrenim düzeylerine uygun yatılılık hizmeti verilen pansiyon binalarında; lise öğrencilerine yatılılık hizmeti verilen pansiyonlarda ortaokul öğrencileri, ortaokul öğrencilerine yatılılık hizmeti verilen pansiyonlarda lise öğrencileri, yatakhane odaları, tuvaletleri ve banyolarının ayrı katlarda veya birbirine geçişi olmayan bölümlerde olması şartıyla en fazla bir öğretim yılı geçici barınabilirler.

c) Yatılı okulun müdürlüğünce, geçici barınan öğrencilerin bilgileri okulun bağlı olduğu millî eğitim müdürlüğüne bildirilir veya e-Okul modülüne işlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Özel Eğitim Okulları

Okul binaları

MADDE 17- (1) Özel erken çocukluk dönemi eğitim birimi, özel eğitim anaokulu, özel eğitim ilkokulu, özel eğitim ortaokulu ve özel eğitim liseleri, özel eğitim uygulama merkezi (okulu), özel eğitim mesleki eğitim merkezi (okulu), özel eğitim iş uygulama merkezi (okulu) en az öğretim yılı sayısı kadar dersliği ve oyun bahçesi bulunan bağımsız binalarda açılması esastır. **(Değişik cümle: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** Aynı kurucu tarafından, farklı seviyelerde özel eğitim okullarının aynı binada açılmak istenmesi durumunda; giriş çıkış, oyun bahçesi, koridor, tuvalet ve lavaboların her okul için ayrı düzenlenmesi gerekir. Ancak, özel eğitim ilkokulu ve özel eğitim ortaokulu veya özel eğitim ortaokulu ile özel eğitim uygulama merkezinin (okulu) aynı binada açılmak istenmesi durumunda; tuvalet ve lavabolar her okul için ayrı ayrı düzenlenir. Aynı binanın birbirine geçişi bulunan farklı blokları dışında aynı katta okulların ders yapılan bölümleri bulunamaz.

(2) Özel eğitim okulları bünyesinde özel eğitim ve rehabilitasyon biriminin açılmak istenmesi hâlinde ayrıca, bu Yönergenin özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri bölümünde belirtilen özür grubuna göre bireysel ve grup eğitim odaları ile bedensel engelliler destek eğitim programı uygulayacaklarda ayrıca **(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Bedensel engelli bireyler destek eğitim salonu düzenlenmesi gerekir.

Özel eğitim anaokulunda bulunması gereken bölümler

MADDE 18- (1) Özel eğitim anaokullarında ve açılması durumunda bünyesindeki özel eğitim ve rehabilitasyon biriminde bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Müdür yardımcısı odası: (İsteğe Bağlı) En az 10 m² olmalıdır.”

3- **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Bireysel eğitim odası: En az 10 m2 olmalıdır. (Her 20 öğrenci için 1 bireysel oda) Örgün eğitim için düzenlenen odaya kontenjan verilmez.

4- Uyku odası: (İsteğe bağlı) Özel eğitim anaokullarında; uyku odalarında her öğrenci için hava hacmi 10 m³, kullanım alanı ise 3 m² 'den aşağı olamaz. (Kontenjan verilmez)

5- Özel erken çocukluk dönemi eğitim birimi: (isteğe bağlı) En az 6 m² olmalıdır.

6- Oyun etkinlik odası: En az 15 m² olmalıdır. Her birey için en az 2,5 m² yer ayrılacak şekilde hesaplanır. Programlara göre ayrı ayrı düzenlenecek oyun etkinlik odalarına; işitme, bedensel ve görme engelliler için 10; yaygın gelişimsel bozukluk için 4; orta veya ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olanlar için 6, hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olanlar için 10 kontenjan verilir.

7- Oyun bahçesi: Bahçe olarak kullanılmak üzere ayrılan açık veya kapalı alan, 25 m²'den az olmamak şartıyla her birey için 1,5 m² yer hesaplanarak bahçenin kontenjanı belirlenir.

8- Bireyselleştirilmiş eğitim programları geliştirme birimi odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

9- Görüşme odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

10- Yemek odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

11- Tuvalet:

a) Her 20 birey için bireylerin yaşına uygun bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

Tuvaletlerden en az birinin tutamaklı olması gerekir.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

Özel eğitim ilkokulu, ortaokulu, lisesi ve özel eğitim uygulama merkezi (okulu), özel eğitim mesleki eğitim merkezi (okulu), özel eğitim iş uygulama merkezinde (okulu) bulunması gereken bölümler

MADDE 19- (1) Özel eğitim ilkokulu, ortaokulu, lisesi ve özel eğitim uygulama merkezi (okulu), özel eğitim mesleki eğitim merkezi (okulu), özel eğitim iş uygulama merkezlerinde (okulu) ve açılması durumunda bünyesindeki özel eğitim ve rehabilitasyon biriminde bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Müdür yardımcısı odası: (İsteğe Bağlı) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 16 m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

4- Arşiv ve dosya odası: En az 10 m² olmalıdır.

5- Oyun etkinlik odası (isteğe bağlı): En az 15 m² olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanır. Programlara göre ayrı ayrı düzenlenecek oyun etkinlik odalarına; işitme, bedensel ve görme engelliler için 10; yaygın gelişimsel bozukluk için 4; orta veya ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olanlar için 6, hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olanlar için 10 kontenjan verilir.

6- **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Bireysel eğitim odası: En az 10 m² olmalıdır. (Her 80 öğrenci için 4 bireysel oda) Örgün eğitim için düzenlenen bireysel eğitim odalarına kontenjan verilmez.

7- Özel erken çocukluk dönemi eğitim birimi (isteğe bağlı): En az 6 m² olmalıdır.

8- Derslik: En az 15 m² olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanır. Programlara göre dersliklerde en fazla birey sayısı; bedensel, işitme ve görme engelliler için 10; yaygın gelişimsel bozukluk için 4; orta veya ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olanlar için 8, hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olanlar için 10 kontenjan verilir.

9- Beden eğitimi salonu: En az 20 m² olmalıdır.

10- Uygulama evi: En az 15 m² olmalıdır. Mutfak ve oturma grubu şeklinde yapılandırılır. (Görme engelliler için açılan özel eğitim ilkokulu ve ortaokulu, özel eğitim uygulama merkezi (okulu)), (Mutfak ve oturma grubu gerektiğinde toplam alanı 15 m² den az olmamak şartıyla ayrı ayrı da düzenlenebilir.)

11- Teknoloji ve tasarım dersliği: (Ortaokullarda) Resim, el sanatları, ev ekonomisi, bilgisayar ve benzeri programların uygulanmasına cevap verecek şekilde düzenlenmiş ve alanı, en büyük derslik alanı kadar olmalıdır.

12- Fen Bilgisi laboratuvarı: (Ortaokullarda) En büyük derslik alanı kadar olmalıdır. (sadece işitme, görme, bedensel engelli bireylere yönelik program uygulayan veya hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireylerin devam ettiği okullarda)

13- Resim/Müzik dersliği: (Ortaokullarda) En az 15 m² olmalıdır. Bireylerin özürleri dikkate alınarak uygulanan haftalık ders dağıtım çizelgelerine göre belirlenir. (İşitme, görme ve bedensel engelli bireylere yönelik program uygulayan veya hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireylerin devam ettiği okullarda)

14- Oyun bahçesi: Okullarda her bir öğrenci için 2 m² oyun alanı ayrılır.

15- Rehberlik servisi odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

16- Görüşme odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

17- Yemek odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

18- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 20 öğrenci için öğrencilerin ilkokul, ortaokul ve lise seviyeleri dikkate alınarak bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan okullarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) Kız ve erkek öğrenciler için okulda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

19- Özel eğitim mesleki eğitim merkezi (okulu), özel eğitim iş uygulama merkezi (okulu);

a) Özel eğitim mesleki eğitim merkezi (okulu)

1- Derslik: En az 15 m² büyüklüğünde 4 derslik olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanır. Sınıflar en fazla 10 bireyden oluşur.

2- Uygulama dersliği: En büyük derslik alanı kadar 4 uygulama dersliği olmalıdır. Resim, el sanatları, ev ekonomisi, bilgisayar ve benzeri programların uygulanmasına cevap verecek şekilde düzenlenmiş olmalıdır.

b) Özel eğitim iş uygulama merkezi (okulu):

1- Derslik: En az 15 m² büyüklüğünde 4 derslik olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanır. Sınıflar en fazla 10 bireyden oluşur.

2- Uygulama dersliği: En büyük derslik alanı kadar 4 uygulama dersliği olmalıdır. Resim, el sanatları, ev ekonomisi, bilgisayar ve benzeri programların uygulanmasına cevap verecek şekilde düzenlenmiş olmalıdır.

(Değişik: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) 20- Ortak kullanılacak bölümler: Aynı binada veya kampüste bulunan her düzeydeki bütün okullarda; yemek odası, kapalı beden eğitimi salonu, öğretmenler odası, arşiv ve dosya odası, rehberlik servisi odası, veli görüşme odası, **(Mülga ibare: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** (...) ve kütüphane dönüşümlü olarak ortak kullanılabilir. Ortaöğretim okullarının biyoloji laboratuvarı ile ortaokulun fen bilgisi laboratuvarı da ortak kullanılabilir.

(Değişik: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) (2) Genel kontenjan tespit edilirken tuvalet ve lavaboların sayısı ile laboratuvar, oyun bahçesi, teknoloji ve tasarım, müzik ve görsel sanatlar dersliği alanlarının en düşük olanının kontenjanı esas alınır.

Çeşitli hükümler

MADDE 20- (1) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Okullarda, rampa, dikey engelli lifti veya güvenlik tedbirleri alınmış benzeri erişim imkânları kullanılarak koridor, lavabo, sınıf ve bahçe gibi ortak kullanım alanlarını tekerlekli sandalye ile dolaşmayı sağlayacak şekilde düzenlenir. Engelli rampalarının eğimleri yürürlükteki mevzuata uygun olmak şartıyla en fazla % 6 olmalıdır.

(2) Eğitim odalarının zemini kolay temizlenebilir ve kaymayı önleyen bir malzeme ile kaplanır. Sınıfların yeterince ısı, ışık ve hava alması sağlanır. Isıtma kalorifer tertibatı ile yapılmalıdır. Sıcak bölgelerde klima ile de yapılabilir.

(3) Görme engelliler destek eğitim programı uygulayan merkezlerin kurum girişi, koridor, derslik, lavabo, tuvalet, yönetim ve diğer bütün giriş yerleri ve varsa asansör kumanda düğmelerinde bulunan yazı ve rakamlar kabartma Braille alfabe yazısı ile yazılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
(Değişik: Makam Oluru 8/10/2019-19396060) Mesleki Eğitim
Merkezleri

(Değişik: Makam Oluru 8/10/2019-19396060) Mesleki eğitim merkezi binaları

MADDE 21- (1) Mesleki eğitim merkezleri;

- a) Organize sanayi bölgesi içinde müstakil binada,
  - b) Organize sanayi bölgesi içinde bulunan özel mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu binasında,
  - c) Büyük ölçekli işletmelerin yönetim, fabrika binası veya müstakil binada,
  - ç) Küçük sanayi sitelerinde müstakil binalarda,
  - d) Küçük sanayi sitesi içinde bulunan özel mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu binasında,
  - e) Turizm tesisleri içinde müstakil binalarda,
- 21/A maddesinde belirtilen bölümler oluşturularak açılır.

(Ek: Makam Oluru 8/10/2019-19396060) Mesleki eğitim merkezlerinde bulunması gereken bölümler

(Ek: Makam Oluru 8/10/2019-19396060) MADDE 21/A- Mesleki eğitim merkezlerinde bulunması gereken bölümler:

- 1- Müdür odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.
- 2- Öğretmenler odası: 8 öğretmene kadar en az 16 m² olmalıdır. 8'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.
- 3- Öğrenci işleri bürosu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.
- 4- Derslikler: Derslikler en az 20 m² olmalıdır. (Her meslek alanı için en az 1 derslik)
- 5- Kapalı beden eğitimi salonu: Kapalı beden eğitimi salonunun alanı en az 80 m² olmalıdır. (Müstakil binası olmayan mesleki eğitim merkezlerinde isteğe bağlı)
- 6- Kütüphane: Kütüphane, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenir.
- 7- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, kütüphane, laboratuvar, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.
- 8- Müzik dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Müzik aletleri için yeterli alan ayrılır. (Müstakil binası olmayan mesleki eğitim merkezlerinde isteğe bağlı)
- 9- Görsel sanatlar dersliği: Her bir öğrenci için 1,5 m² kullanım alanı düşmelidir. Müzik ve görsel sanatlar dersliği birlikte de oluşturulabilir. (Müstakil binası olmayan mesleki eğitim merkezlerinde isteğe bağlı)
- 10- Bahçe alanı: Binanın bahçeye açılan zemin ve bahçe katı dışında tören yapmaya uygun öğrenci başına en az 2m² bahçe alanı bulunur.
- 11- Yemek salonu: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

12- İbadethane: İbadetlerini yapmak isteyenler için (Bayan ve erkekler için ayrı ayrı ve abdest alma yeri bulunan) (İşyerinde bu bölümler bulunması halinde ayrıca istenmez)

13- Tuvalet ve lavabolar: Her 30 öğrenci için yaşlarına uygun bayan ve erkek olmak üzere birer tuvalet ve lavabo, 30 öğretmene kadar bayan ve erkek olmak üzere birer tuvalet ve lavabo ayrılır.

14- Organize sanayi bölgelerindeki mesleki ve teknik Anadolu liseleri ile bünyesinde açılan mesleki eğitim merkezlerinin ortak kullanılabilecek bölümler;

- a) Rehberlik ve ölçme-değerlendirme servisi odasını,
- b) Müzik dersliğini
- c) Görsel sanatlar dersliğini
- ç) Öğretmenler odasını
- d) Zümre Odası
- e) Kütüphane
- f) Öğrenci işleri bürosu
- g) Veli görüşme/bekleme alanı/odası
- ğ) Yardımcı personel odası
- h) Sağlık odası
- ı) İbadethane
- i) Öğretmen ve personel tuvaletleri,
- j) Çok amaçlı salon
- k) Yemek salonu
- l) Kapalı beden eğitimi salonu
- m) Oyun bahçesi
- n) Asansör

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli Kurslar**

(Değişik: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) Özel öğretim kursları ve çeşitli kurslarda bulunması gereken bölümler

MADDE 22- (Değişik ibare: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) (1) Kişisel gelişim kursları, meslek edindirme ve mesleki gelişim kursları, yetenek kursları ile kategorisi belirlenmemiş diğer çeşitli kurslarda bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: (Kontenjanı 400 den fazla olan kurslarda) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m² olmalıdır. 5'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

4- Derslik: En az 15 m² olmalıdır. Bir dersliğe 30 kursiyerden fazla kontenjan verilmez.

5- Tuvalet ve lavabolar:

- a) Her 30 kursiyer için bir tuvalet ve lavabo,
- b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan kurslarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek kursiyerler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120) Kurslarda bedensel engelli bireylerin de kullanımına uygun kız ve erkek kursiyerler için ayrı ayrı ya da bağımsız tek olarak tuvalet ve lavabo bulunur.

6- Uygulama dersliği: Kursta uygulanan öğretim programına uygun düzenlenmiş ve araç gereçle donatılmış ve büyüklüğü en az 20 m² 'dir.

Öğretim programında uygulamaya yönelik konular olan kurslarda istenir. Uygulama dersliğinin kontenjanı, öğretim programına göre kursiyerlerin eğitim alacağı ders araç ve gerecinin sayısı dikkate alınarak belirlenir. Uygulama dersliği olan öğretim programlarının teorik dersliğine kontenjan verilmez.

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) Kurumda Yönetmeliğin EK-4 tabloda yer alan gruplar dikkate alınarak her bir kurs grubu için en az bir uygulama dersliği düzenlenir.

Diğer kurslar için mesleki alanlar dikkate alınarak her alan için bir uygulama dersliği istenir. Bir uygulama dersliğinde en fazla beş program uygulanır.

7- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

8- Kitaplık

9- Bu Yönergedeki diğer hükümlere aykırı bir hüküm taşımamak koşuluyla kursiyer kontenjanı en çok otuz (30) olan kurslarda:

a) Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

b) Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m² olmalıdır. 5'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

c) Derslik: En az 15 m² olmalıdır.

ç) Uygulama dersliği: Kursta uygulanan öğretim programında uygulamaya yönelik konuların yer alması hâlinde uygulamaya göre düzenlenmiş ve araç gereçle donatılmış ve en az 20 m² 'dir.

Öğretim programında uygulamaya yönelik konular olan kurslarda istenir. Uygulama dersliğinin kontenjanı, öğretim programına göre kursiyerlerin eğitim alacağı ders araç ve gerecinin sayısı dikkate alınarak belirlenir. Uygulama dersliği olan öğretim programlarının teorik dersliğine kontenjan verilmez.

d) Tuvalet ve lavabolar: **(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Engelli bireylerin de kullanımına uygun, bayan kursiyerler ile bayan öğretmenler için bir, erkek kursiyerler ile erkek öğretmenler için bir olmak üzere en az iki tuvalet ve lavabo bulunur.

(Ek: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) (2) Özel öğretim kursları Yönetmelikte belirtilen bağımsız girişi bulunan binalarda açılır. Bu kurslarda bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: (Kontenjanı 400 den fazla olan kurslarda) En az 10 m2 olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m2 olmalıdır. 5'ten fazla her öğretmen için 1,5 m2 yer ilâve edilir.

4- Bilim Dersliği: En az 15 m² olmalıdır. Bir dersliğe 16 kursiyerden fazla kontenjan verilmez. Her bir bilim grubu için en az 2 bilim dersliği oluşturulur. Lise ve dengi okul öğrencilerinin öğrenim gördüğü bilim derslikleri ile mezun kursiyerlerin öğrenim gördüğü bilim derslikleri kursun ayrı katlarında (**Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640**) ya da aynı binanın farklı bloklarında oluşturulur. Bilim dersliklerinde, ilgili bilim grubuna yönelik kitap, süreli yayın vb. bulundurulur, ihtiyaca cevap verebilecek büyüklükte kitaplık yer alır. Ayrıca isteğe bağlı olarak internet erişimi sağlanabilir, sanal kütüphane oluşturulabilir.

5- Laboratuvarlar: Fizik, Kimya veya Biyoloji bilim (**Değişik ibare: Makam Oluru 17/01/2018-1219649**) grubunda eğitim verilmesi halinde en az bir laboratuvar düzenlenir. (**Mülga cümle: Makam Oluru 17/01/2018-1219649**) (...)

Laboratuvarda her bir öğrenci için ayrılacak kullanım alanı en az 1,5 m² 'dir. Laboratuvarda ayrıca ihtiyaç duyulan ölçüde laboratuvarın içinde veya bitişiğinde hazırlık odası bulunur. Birbirine bitişik laboratuvarlarda hazırlık odası ortak kullanılabilir.

Laboratuvarlarda insan sağlığını korumaya yönelik her türlü önlem alınır.

(**Ek cümle: Makam Oluru 17/01/2018-1219649**) Fizik, Kimya veya Biyoloji bilim grubunda faaliyet gösteren kurumda bir bilim dersliğinin kontenjanı, kontenjanı en az olan laboratuvarın kontenjanından fazla olamaz.

6- Kütüphane: Kütüphanede, kitapların konulduğu kısım ve okuma bölümü birlikte veya ayrı ayrı düzenlenebilir. Okuma bölümü kitapların konulduğu bölümden küçük olmamak üzere kütüphanenin toplam alanı en az 20 m² olmalıdır. Binanın farklı alanlarında aynı özelliklerde iki kütüphane düzenlenebilir. Aynı alanda internet üzerinden bilgi iletişim imkânı verilecek şekilde düzenleme yapılabilir. Kütüphane, binanın kolay ulaşılabilen bölümünde oluşturulur.

7- Ölçme değerlendirme odası (isteğe bağlı): En az 10 m2 olmak üzere düzenlenir.

8- Tuvalet ve lavabolar:

a) Lise ve dengi okul öğrencileri ile mezunlar için ayrı katlarda olmak kaydıyla, her 30 kursiyer için bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan kurslarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek kursiyerler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kız ve erkek kursiyerler için kurumda düzenlenen lavabo ve tuvaletlerden birer tanesi engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

9- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak

derslik, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

(Ek: Makam Oluru 7/3/2017-2986103) Özel (Değişik: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) ulaştırma hizmetleri mesleki eğitim ve geliştirme kurslarında bulunması gereken bölümler (Ek: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)

MADDE 22/A - (1) (Değişik: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) Ulaştırma hizmetleri mesleki eğitim ve geliştirme kurslarında bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: (Kontenjanı 400 den fazla olan kurslarda) en az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m² olmalıdır. 5'ten fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

4- Derslik: En az üç derslik ve her derslik en az 15 m² olmalıdır. Bir dersliğe 30 kursiyerden fazla kontenjan verilmez.

5- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 kursiyer için bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan kurslarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören bayan ve erkek kursiyerler ile bayan ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kurslarda bedensel engelli bireylerin de kullanımına uygun bayan ve erkek kursiyerler için ayrı ayrı tuvalet ve lavabo bulunur.

6- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

7- Kitaplık

8- İsteğe bağlı olarak kayıt bürosu, hizmetli odası ve diğer bölümler düzenlenebilir.

9- Bu Yönergedeki diğer hükümlere aykırı bir hüküm taşımamak koşuluyla kursiyer kontenjanı en çok otuz (30) olan kurslarda:

a) Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

b) Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m² olmalıdır. 5'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

c) Derslik: En az üç derslik ve her derslik en az 15 m² olmalıdır.

ç) Tuvalet ve lavabolar: Engelli bireylerin de kullanımına uygun, bayan kursiyerler ile bayan öğretmenler için bir, erkek kursiyerler ile erkek öğretmenler için bir olmak üzere en az iki tuvalet ve lavabo bulunur.

(Değişik: Makam Oluru 11/9/2013-2415748) Meslek liselerindeki alan ve dallar ile diğer alanlarda faaliyette bulunan kurslar (Değişik: Makam

Oluru 11/9/2013-2415748) MADDE 23- (1) Meslek liselerindeki alan ve dallarda kurs faaliyetinde bulunacak özel kurslarda, meslek liselerindeki gibi araç ve gereçlerle donatılmış uygulama dersliği, laboratuvar ve atölye düzenlenir.

(2) Ayrıca, havacılık, denizcilik, otelcilik ve turizm kurs programları ile kursta uygulanacak diğer öğretim programında yer alan uygulama derslerinin/egitimlerinin kurs binası dışında açık alan, fabrika, liman gibi alanlarda yapılacağı belirtilmiş ise uygulama derslerini/egitimlerini yapmak üzere kurs ile bu alanda hizmet veren özel kuruluşlarla noterden onaylı yazılı anlaşmalar yapılır. Resmî kurum ve kuruluşlara ait alanlarda söz konusu uygulama dersleri/egitimleri yapılacak ise bu kurum ve kuruluşlar tarafından kursa verilen izin belgesi alınır. **(Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)** Yapılan anlaşma veya kamu kurum kuruluşlarınca verilen izin, kurum açma iznini veren merciinin uygun görmesi halinde uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkez binaları

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) MADDE 23/A- (1)Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, bahçesi bulunan ve müstakil binalarda açılır.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde bulunması gereken bölümler

MADDE 24- (1) Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde bulunması gereken bölümler:

- 1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.
- 2- Müdür yardımcısı odası: En az 8 m² olmalıdır. (Kontenjanı 100'den fazla olması hâlinde)
- 3- Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m² olmalıdır. 5'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.
- 4- Görme engelli bireyler destek eğitim programı:
  - a) **(Değişik: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** Bireysel eğitim odası: En az 10 m² lik 1 oda olmalıdır. Her odaya bir kontenjan verilir.
  - b) Grup eğitim odası: En az 15 m² olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanarak odanın kontenjanı belirlenir ve en fazla 10 kontenjan verilir.
- 5- İşitme engelli bireyler destek eğitim programı:
  - a) **(Değişik: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** Bireysel eğitim odası: En az 10 m² lik 1 oda olmalıdır. Her odaya bir kontenjan verilir.

b) Grup eğitim odası: En az 15 m² olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanarak odanın kontenjanı belirlenir ve en fazla 10 kontenjan verilir.

Bireysel ve grup eğitim odalarında; kullanılan işitme cihazlarının daha etkin kullanımının sağlanması ve sınıf akustiğinin eğitim-öğretime uygun hale getirilmesi için, sınıfın ses yalıtımı sağlanmalıdır.

6- Zihinsel engelli bireyler destek eğitim programı:

a) **(Değişik: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** Bireysel eğitim odası: En az 10 m² lik 1 oda olmalıdır. Her odaya bir kontenjan verilir.

b) Grup eğitim odası: En az 15 m² olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanarak odanın kontenjanı belirlenir ve en fazla 8 kontenjan verilir.

7- Dil ve konuşma güçlüğü destek eğitim programı:

a) **(Değişik: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** Bireysel eğitim odası: En az 10 m² lik 1 oda olmalıdır. Her odaya bir kontenjan verilir.

b) Grup eğitim odası: En az 15 m² olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanarak odanın kontenjanı belirlenir ve en fazla 10 kontenjan verilir.

8- Bedensel engelli bireyler destek eğitim programı:

a) **(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** Bedensel engelli bireyler destek eğitim salonu: En az 20 m² olmalıdır. Her birey için 10 m² yer hesaplanarak salonun kontenjanı belirlenir ve salon kontenjanı 5'ten fazla olamaz.

9- Yaygın gelişimsel Bozukluklar destek eğitim programı:

a) **(Değişik: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** Bireysel eğitim odası: En az 10 m² lik 1 oda olmalıdır. Her odaya bir kontenjan verilir.

b) Grup eğitim odası: En az **(Değişik: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** 10 m² olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanarak odanın kontenjanı belirlenir ve en fazla 4 kontenjan verilir.

10- Özel öğrenme güçlüğü destek eğitim programı:

a) **(Değişik: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** Bireysel eğitim odası: En az 10 m² lik 1 oda olmalıdır. Her odaya bir kontenjan verilir.

b) Grup eğitim odası: En az 15 m² olmalıdır. Her birey için 2,5 m² yer hesaplanarak odanın kontenjanı belirlenir ve en fazla 10 kontenjan verilir.

11- Uygulama evi: En az 15 m² olmalıdır. Mutfak ve oturma grubu şeklinde yapılandırılır. (Zihinsel engelli, görme engelli ve yaygın gelişimsel bozukluk program uygulayan merkezlerde) (Mutfak ve oturma grubu gerektiğinde toplam alanı 15 m² den az olmamak şartıyla ayrı ayrı da düzenlenebilir.)

12- Bireyselleştirilmiş eğitim programları geliştirme birimi odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

13- Görüşme odası: İhtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

14- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 20 birey için bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan merkezlerde, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek bireyler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Merkezde bedensel engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenmiş bir tuvalet ve lavabo bulunur.

15- **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Oyun bahçesi: Merkezlerde binaya verilecek toplam öğrenci kontenjanı ile orantılı büyüklükte bahçe bulunmalıdır. Bahçe alanı her bir birey için en az 1,5 m2 alan düşecek şekilde olmalıdır. İsteğe bağlı olarak ayrıca bahçe içerisinde kum havuzu, oyun parkı ve benzeri alanlar bulundurulabilir.

Çeşitli hükümler

MADDE 25- (1) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Merkezlerde, rampa, dikey engelli lifti veya güvenlik tedbirleri alınmış benzeri erişim imkânları kullanılarak koridor, lavabo, sınıf ve bahçe gibi ortak kullanım alanlarını tekerlekli sandalye ile dolaşmayı sağlayacak şekilde düzenlenir. Engelli rampalarının eğimleri yürürlükteki mevzuata uygun olmak şartıyla en fazla % 6 olmalıdır.

(2) Eğitim odalarının zemini kolay temizlenebilir ve kaymayı önleyen bir malzeme ile kaplanır. Sınıfların yeterince ısı, ışık ve hava alması sağlanır. Isıtma kalorifer tertibatı ile yapılmalıdır. Sıcak bölgelerde klima ile de yapılabilir.

(3) Görme engelliler destek eğitim programı uygulayan merkezlerin kurum girişi, koridor, derslik, lavabo, tuvalet, yönetim ve diğer bütün giriş yerleri ve varsa asansör kumanda düğmelerinde bulunan yazı ve rakamlar kabartma Braille alfabe yazısı ile yazılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

(Değişik: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) Sosyal Etkinlik

Merkezi

(Mülga başlık: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)

(Müga madde: Makam Oluru 30/06/2017-10073640)

(Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) Sosyal etkinlik merkezlerinde bulunması gereken bölümler (Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) MADDE 26/A - (1) Sosyal etkinlik merkezlerinin ana binasında/binasında bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m2 olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: İsteğe bağlı olarak düzenlenir, en az 10 m2 olmalıdır.

3- Eğitim personeli odası: 5 personele kadar en az 8 m2 olmalıdır. 5'den fazla her personel için 1,5 m2 yer ilâve edilir.

4- Kütüphane/z-kütüphane ve proje çalışma odası: İçerisinde internet bağlantılı bilgisayarlar, yazıcı, tarayıcı, fotokopi makinesi, kitaplar, dergiler bulunur. En az 70 m2 olmalıdır.

5- Yemek salonu: Kurumda öğrenci ve/veya personele yemek hizmeti verilecekse ihtiyaca cevap verecek büyüklükte olmalıdır.

6- Tuvalet ve lavabolar;

a) En az birer tanesi engelli öğrenciler için düzenlenmek üzere okul seviyelerine göre kız ve erkek öğrenciler için ayrı ayrı oluşturulur.

b) En az birer tanesi engelli personel için olmak üzere kadın ve erkek personel için ayrı ayrı oluşturulur.

7- Salonlar/Sanat atölyeleri: En az biri ikinci fıkrada belirtilen şartlara uygun olarak düzenlenir.

(2) Sosyal etkinlik merkezlerinin aşağıda belirtilen bölümlerinin ana binasında oluşturulamaması halinde ayrı bina/binalarda veya alanlarda oluşturulur.

1- Sanat atölyeleri: Öğrencilere sanatsal alanlarda bilgi, beceri ile davranışların kazandırılması amacıyla faaliyet alanı için gerekli araç gereçlerle donatılmış en az 20 m² büyüklüğünde olan en az bir sanat atölyesi düzenlenir.

2- Salonlar: Öğrencilere sosyal ve kültürel alanlarda bilgi, beceri ve davranışların kazandırılması amacıyla gerekli araç gereçlerle donatılmış, her biri en az 20 m² büyüklüğünde toplamda 50 m² den az olmamak üzere çok amaçlı salon/konferans salonu ve benzeri düzenlenir.

3- Spor alanları: Öğrencilere sportif bilgi, beceri ile davranışların kazandırılması amacıyla gerekli araç gereçlerle donatılmış en az 100 m² si kapalı olmak şartıyla en az 250 m² büyüklüğünde açık/kapalı alan düzenlenir. Varsa yüzme havuzu bu alanın dışında değerlendirilir. Sportif alanlar düzenlenirken, okçuluk, binicilik, atlı cirit, kökbörü, güreş (aşırıtmalı ve kapışmalı aba güreşi, şalvar güreşi, mas güreşi, kuşak güreşi, yağlı/karakucak/serbest /grekoromen güreş), uzak doğu sporları, aşık oyunları, matrak, eskrim, masa tenisi, voleybol, basketbol, futbol, hentbol, futsal, paintbol spor alanlarından en az üçü ile istenmesi halinde sayılanların dışında başka spor alanları düzenlenir.

4- Müdür yardımcısı/sorumlu eğitim personeli odası: En az 10 m² olmalıdır.

(3) İkinci fıkrada belirtilen bölümler merkezlerin ana binasında da oluşturulabilir. Ana binada oluşturulan bölümler ihtiyaca binaen ayrıca ikinci fıkrada belirtilen bina/binalarda da oluşturulabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Hizmet İçi Eğitim Merkezleri

Hizmet içi eğitim merkezlerinde bulunması gereken bölümler

MADDE 27- (1) Hizmet içi eğitim merkezlerinde bulunması gereken bölümler:

1 - Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: (Kontenjanı 400 den fazla olan merkezlerde) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m² olmalıdır. 5'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

4- Derslik: (**Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900**) En az iki derslik olmalı ve her bir derslik en az 20 m² olmalıdır. Her bir dersliğe en çok 30 katılımcı kontenjanı verilir.

5- Tuvalet ve lavabolar:

- a) Her 30 katılımcı için bir tuvalet ve lavabo,
- b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan hizmet içi eğitim merkezinde, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek katılımcılar ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Merkezde bedensel engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenmiş bir tuvalet ve lavabo bulunur.

(Mülga cümle: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) (...)

6- Uygulama dersliği: Hizmet içi eğitim merkezinde uygulanan öğretim programına uygun düzenlenmiş ve araç ve gereçle donatılmış ve en az 20 m²'dir.

Öğretim programında uygulamaya yönelik konular olan hizmet içi eğitim merkezinde istenir. (Hizmet içi eğitim faaliyetini katılımcının çalıştığı binada veya sözleşme yaparak ve millî eğitim müdürlüğünce uygun görülen mekânlarda yapacaklarda istenmez.) Uygulama dersliği olan öğretim programlarının teorik dersliğine kontenjan verilmez.

7- Teneffüshane: Bina içinde bağımsız bir bölüm hâlinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

8- Kitaplık

9- Bu Yönergedeki diğer hükümlere aykırı bir hüküm taşımamak koşuluyla katılımcı kontenjanı en çok otuz (30) olan hizmet içi eğitim merkezinde:

a) Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

b) Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m² olmalıdır. 5'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

c) Derslik: En az 20 m² olmalıdır. (Hizmet içi eğitim faaliyetini katılımcının çalıştığı binada veya sözleşme yaparak ve millî eğitim müdürlüğünce uygun görülen mekânlarda yapacaklarda istenmez.)

ç) Uygulama dersliği: Hizmet içi eğitim merkezinde uygulanan öğretim programında uygulamaya yönelik konuların yer alması hâlinde uygulamaya göre düzenlenmiş ve araç gereçle donatılmış ve en az 20 m²'dir. Öğretim programında uygulamaya yönelik konular olan hizmet içi eğitim merkezinde istenir. (Hizmet içi eğitim faaliyetini katılımcının çalıştığı binada veya sözleşme yaparak ve millî eğitim müdürlüğünce uygun görülen mekânlarda yapacaklarda istenmez.) Uygulama dersliği olan öğretim programlarının teorik dersliğine kontenjan verilmez.

d) Tuvalet ve lavabolar: Kadın katılımcılar ile kadın öğretmenler için bir, erkek katılımcılar ile erkek öğretmenler için de bir olmak üzere en az iki tuvalet ve lavabo bulunur.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Uzaktan Öğretim Yapan Kuruluşlar

Uzaktan öğretim yapan kuruluşlarda bulunması gereken bölümler

MADDE 28- (1) Uzaktan öğretim yapan kuruluşlarda bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Yayın odası: Uzaktan öğretimi yapılacak programın araç gereç ve donanımı için yeterli büyüklükte olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: (İsteğe bağlı) 5 öğretmene kadar en az 8 m² olmalıdır. 5'den fazla her öğretmen için 1,5 m² yer ilâve edilir.

4- Yüz yüze eğitim uygulama dersliği: En az 15 m² (Yüz yüze eğitim verecek kuruluşlarda),

5- Arşiv ve dosya odası: İhtiyaç duyulan ölçüde olmalıdır.

6- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 katılımcı için bir tuvalet ve lavabo (Yüz yüze eğitim verecek kuruluşlarda),

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan kurslarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek katılımcılar ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

Kurumda bedensel engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenmiş bir tuvalet ve lavabo bulunur.

7- Kitaplık

ONUNCU BÖLÜM

Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursları

(Ek: Makam Oluru 14/07/2016-7567120) Motorlu taşıt sürücüleri kursu binaları

MADDE 28/A- (1) Motorlu taşıt sürücüleri kursları;

a) Müstakil binalarda,

b) Bağımsız girişi bulunan ve bütün birimleri aynı binanın birbirine bitişik daire veya bitişik alt ve üst katlarında,

c) Bitişik binaların birbirine bağlantılı aynı katlarında,

ç) Aynı bahçe içerisinde tamamı kuruma ait binalarda olması gerekir.

Motorlu taşıt sürücüleri kurslarında bulunması gereken bölümler

MADDE 29- (1) Motorlu taşıt sürücüleri kurslarında bulunması gereken bölümler:

1- Müdür odası: En az 10 m² olmalıdır.

2- Müdür yardımcısı odası: (Kontenjanı 400 den fazla olan kurslarda) En az 10 m² olmalıdır.

3- Öğretmenler odası: 5 öğretmene kadar en az 8 m2 olmalıdır. 5'den fazla her öğretmen için 1,5 m2 yer ilâve edilir.

4- **(Değişik: Makam Oluru 6/1/2016-162102)** 4- Derslik: En az 20 m2 olmalıdır. En çok 30 kursiyere bir derslik olacak şekilde planlanır.

Motorlu taşıt sürücüleri kursu; Trafik ve Çevre Dersliği, İlk Yardım ve Trafik Adabı Dersliği ile Araç Tekniği Dersliği teorik derslikler grubundan meydana gelir. Kurum kontenjanı tespiti yapılırken derslik gruplarındaki en küçük dersliğin kontenjanı esas alınır. Kurum tarafından direksiyon eğitim alanı yerine direksiyon eğitim simülatörü kullanılmak istenmesi hâlinde her 60 kursiyer için bir direksiyon eğitim simülatörü istenir. Her direksiyon eğitim simülatörü için en az 10 m2 simülatör uygulama dersliği düzenlenir. **(Mülga ibare: Makam Oluru 14/07/2016-7567120)** (...) Ancak kontenjan sabit kalmak koşuluyla gerekli araç gereçlerle donatılmış bir veya birden fazla Trafik ve Çevre, İlk Yardım ve Trafik Adabı, Araç Tekniği derslikleri ile direksiyon eğitim simülatörü uygulama dersliklerinin eklenmesi mümkündür. Direksiyon eğitim simülatörü uygulama dersliği bulunmayan kurslar, sadece bir simülatörü en az **(Değişik ibare: Makam Oluru 7/3/2017-2986103)** 20 m2 olan Araç Tekniği dersliğine koyarak Araç Tekniği Dersinin yapılmadığı saatlerde bu dersliği direksiyon eğitim simülatörü uygulama dersliği olarak kullanabilirler.

5- Tuvalet ve lavabolar:

a) Her 30 kursiyer için bir tuvalet ve lavabo,

b) 30 öğretmene kadar bir tuvalet ve lavabo ayrılır.

30'dan fazla öğretmeni olan kurslarda, her 30 öğretmen için bir tuvalet ve lavabo daha ayrılır.

Tuvalet ve lavabolar kurumda öğrenim gören kız ve erkek kursiyerler ile kadın ve erkek öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenir.

(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120) Kursta bedensel engelli bireylerin de kullanımına uygun kız ve erkek kursiyerler için ayrı ayrı ya da bağımsız tek olarak tuvalet ve lavabo bulunur.

6- Teneffüshane: Derslikler dışında kursiyerlerin rahatça hareket edebilecekleri şekilde teneffüshane bulunmalıdır. Toplam teneffüshane alanı olarak derslik, yönetim, eğitim ve öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler kabul edilir.

7- Kitaplık

8- Direksiyon eğitim alanı: EK:1'deki projeye uygun olmalıdır.

Direksiyon eğitimi (Değişik: Makam Oluru 11/9/2013-2415748) ve sınav aracı

(Değişik: Makam Oluru 6/1/2016-162102) MADDE 30- (1) Direksiyon eğitim ve sınav araçları, çift frenli, çift debriyajlı (Otomatik şanzımanlılar çift frenli), her türlü donanımı sağlam, trafiğe hazır durumda olmalı ve sağ, sol ve iç aynaların üzerinde/yanında yedek ayna bulunmalıdır. ("M", "A1", "A2", "A" ve "B1 sınıfları hariç)

(2) Direksiyon eğitimi sınavlarında kullanılan araçlarda, araca sabitlenmiş ve aracın yedek pedallarına basıldığında sesli veya ışıklı uyarı veren alet bulunur.

a) (Mülga: Makam Oluru 7/3/2017-2986103) (...)

(3) "G" sınıfı sertifikada; özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında "G" sınıfı sertifika programının sadece Trafik ve Çevre Dersi, Araç Tekniği Dersi ve İlk Yardım ve Trafik Adabı Dersi verildiğinden "G" sınıfı için direksiyon eğitim ve sınav aracı bulundurulmaz.

Direksiyon eğitim alanı (Değişik: Makam Oluru 11/9/2013-2415748) ve direksiyon eğitim simülatörü

MADDE 31- (Değişik: Makam Oluru 6/1/2016-162102) (1) Direksiyon eğitim alanı EK:1'deki projeye uygun şekilde yapılmalıdır.

a) Zemin; asfalt, çimento betonu veya parke taş kaplama veya stabilize (belli büyüklükteki elekten geçirilmiş kum, çakıl karışımı malzeme) olmalıdır.

b) "M", "A1", "A2", "A", "B1", "B", "BE", "C1", "D1" ve "F" sınıfı sertifika verecek kurumların direksiyon eğitim alanı en az 5.000 m², yol genişlikleri de 7 m. olmalıdır.

c) "C", "CE", "C1E", "D1E", "DE" ve "D sınıfı sürücü sertifikası için 10.000 m², yol genişliği ise 7 m. olmalıdır. Alanın 10.000 m² den fazla olması hâlinde yol genişliği 9 m. olmalıdır.

ç) Sertifika sınıflarına göre 5.000 veya 10.000 m² lik alanlar en çok iki kurum tarafından kullanılabilir.

d) Sadece "M", "A1", "A2", "A", "B1", "B", "BE", "C1", "D1" ve "F" sınıfı sertifika eğitimi veren motorlu taşıt sürücüleri kursunun direksiyon eğitim alanının, ikiden fazla kurum tarafından kullanılabilmesi için 5.000 m² alana ilave olarak; sadece "M", "A1", "A2", "A", "B1", "B", "BE", "C1", "D1" ve "F" sınıfı sertifika eğitimi veren her bir kurum için 2.500 m² alan; "C", "CE", "C1E", "D1E", "DE" ve "D sınıfı sertifika eğitimi verecek her bir kurum için 5.000 m² alan istenir.

e) "C", "CE", "C1E", "D1E", "DE" ve "D sınıfı sertifika eğitimi veren motorlu taşıt sürücüleri kursunun direksiyon eğitim alanının, ikiden fazla kurum tarafından kullanılabilmesi için 10.000 m² alana ilave olarak; sadece "M", "A1", "A2", "A", "B1", "B", "BE", "C1", "D1" ve "F" sınıfı sertifika eğitimi veren her bir kurum için 2.500 m² alan; "C", "CE", "C1E", "D1E", "DE" ve "D sınıfı sertifika verecek her bir kurum için 5.000 m² alan istenir. Hesaplama sonucu ortaya çıkan küsuratlar dikkate alınmaz.

(2) En fazla iki kurum tarafından kullanılacak direksiyon eğitim alanındaki sosyal dinlenme tesisinde bulunması gereken birimler ve araç gereçler;

a) Yönetici ve öğreticilerin dinlenme yeri, en az 6 m² olmalıdır.

b) Kursiyer dinlenme yeri, en az 15 m² olmalıdır.

c) Kantin ihtiyaç duyulan ölçüde olmalıdır.

ç) Şehir kanalizasyonuna bağlı veya foseptik çukuru bulunan en az iki tuvalet (bay - bayan),

d) Şehrin su şebekesine bağlı su tesisatının döşenmesi veya tesiste, kapalı ve musluklu kaplarda su bulundurulması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

e) Sosyal dinlenme tesisleri; Betonarme, karkas, prefabrik, konteyner ve benzeri malzemedan yapılmalı, çatılı olmalı veya mevsim koşullarına uygun tedbirler alınmalıdır.

(3) Direksiyon eğitim alanı aşağıda belirtilen esaslar dâhilinde ışıklandırılmalıdır.

a) Ortalama parıltı Lo (cd/m^2)01,2 dir.

b) Parıltının bileşke düzgünlük faktörü U_0 00,4 dür.

c) Parıltının boyuna düzgünlük faktörü UL 00,5 dir.

ç) Aydınlatma galvanizli boru direk, beton direk, empreyeli ağaç direk veya tercihen demir direk kullanılmalıdır.

d) Havai çıplak iletken hat veya tercihen yer altı hattı çekilmelidir.

e) Armatürler en az 125 civa buharında olmalıdır.

f) TSE 4019'a göre düzenlenmiş ilkyardım çantası bulunmalıdır.

(4) İki kurumdan fazla kurum tarafından kullanılacak direksiyon eğitim alanlarında:

a) Altı kuruma kadar kullanılacak sosyal dinlenme tesislerinin kursiyer dinlenme yeri en az 20 m², tuvalet sayısı da üç olmalıdır.

b) Altıdan on kuruma kadar kullanılacak sosyal dinlenme tesislerinin kursiyer dinlenme yeri en az 30 m², tuvalet sayısı da dört olmalıdır.

c) Ondan yirmi kuruma kadar kullanılacak sosyal dinlenme tesislerinin kursiyer dinlenme yeri en az 45 m², tuvalet sayısı da altı olmalıdır.

ç) Yirmiden çok kurum tarafından kullanılacak sosyal dinlenme tesislerinde yukarıda belirtilen ölçü ve sayılara ilave olarak her on kurum için en az 5 m² kursiyer dinlenme yeri, en az bir tuvalet istenir.

(Değişik: Makam Oluru 11/9/2013-2415748) (5) Direksiyon eğitim alanı bulunmayan özel motorlu taşıt sürücü kursları, bütün sertifika sınıflarında kullanılabilir ve aşağıdaki özellikleri taşıyan direksiyon eğitim simülatörü bulundurulur.

Direksiyon eğitim simülatörü:

1-Direksiyon eğitim simülatörünün donanımları gerçek araç donanımı ile birebir ebatlarda olması gerekir. Kabinde ayarlanabilir koltuk, emniyet kemeri, el freni, direksiyon donanımı, sinyal kolu, silecek kolu, kontak anahtarı yeri ve benzeri donanımlar ile gerçek araçlarda bulunan tüm göstergeler (sinyal göstergeleri, flâşör, emniyet kemeri ikaz lambası, akü şarj lambası, yağ lambası ve benzeri.), vites kolu, gaz, fren ve debriyaj pedalı, dikiz aynası ve diğer aynalar bulunmalıdır.

2- Gelişmiş ses simülasyonuna sahip olup motorun çalıştırılması ve sürüş esnasında motorun devrine göre motor sesini ve benzeri uyarı seslerini verebilmelidir.

3- Görsel sistem olarak ekranla desteklenmiş, gerçeğe yakın ve farklı ortamlarda; trafik işaret ve levhaları ile donatılmış, direksiyon eğitim alanında, şehir içi ve şehirlerarası karayolunda, iniş ve çıkış eğimli yollar ile değişik hava koşullarında, gece ve gündüz araç kullanımında kursiyerin algı ve refleksini ölçen eğitim senaryolarının uygulanmasına imkân sağlanmalıdır.

4- Kursiyerleri eğitim süresince Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği ekindeki EK-3 ve EK-4'de belirtilen değerlendirme kriterlerine göre puanlama yaparak değerlendirmelidir.

5- Kursiyerlerin hangi senaryoda ne zaman eğitim aldığı kayıt altına alınmalıdır. Hangi senaryolarda eğitim alması gerektiği belirtilmelidir. Her kursiyer için, eğitim kayıtlarının ve eğitim sonuçlarının arşivlenebileceği ve harici çıktılarının alınabileceği bir sisteme sahip olmalıdır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Kurumların bölümlerinde bulunması gereken araç gereçler

MADDE 32- (1) Yönetim ve diğer odalarda; Atatürk resmi, İstiklâl Marşı ve Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ile ihtiyaç duyulan donatım malzemesi ile araç gereç bulunur.

(2) Derslik ve diğer ders yapılan alanlarda; Atatürk resmi, İstiklâl Marşı ve Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ile ihtiyaç duyulan donatım malzemesi ile programlarda belirtilen araç gereç bulunur.

(3) Yatakhane, kütüphane, mutfak ve benzeri bölümlerde ihtiyaç duyulan donatım malzemesi ile araç gereç bulunur.

(4) Meslek liselerinde uygulanacak programlara uygun standart donatım listesine göre atölye ve laboratuvarlar düzenlenir.

(5) **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** Çeşitli kursların uygulama dersliklerinde derslik kontenjanı da dikkate alınarak kurs programında ve Genel Müdürlük internet sayfasında yayınlanan mesleki ve teknik eğitim kurumlarının alanlarına ait standart donanım listesindeki araç gereçler bulunur.

İsteğe bağlı olarak düzenlenebilecek bölümler

MADDE 33- (1) Kurum yönetimince yukarıda belirtilen bölümlerin dışında ihtiyaç duyulması hâlinde isteğe bağlı olarak; kurucu, kurucu temsilcisi, genel müdür, genel müdür yardımcısı, müdür başyardımcısı, müdür yardımcısı, ziyaretçi, sağlık, zümre, **(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900)** çocuk emzirme odası, büro hizmetleri, bilişim teknolojisi, araç gereç, yardımcı hizmetli odaları ve mutfak, kantin, depo, ambar, konferans salonu gibi bölümler de oluşturulabilir. Ayrıca 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun genel ve özel amaçlarıyla temel ilkelerine uygun olmak şartıyla farklı bölümler de düzenlenebilir.

Bölümlerin ölçümü ve kontenjan tespiti

MADDE 34- (1) Alan (m²) veya hacim (m³) olarak yapılan ölçümler sonucu çıkan küsuratlı rakamlar bir üst tam sayıya tamamlanır.

(2) Bölümlerin kontenjanları belirlenirken 0,5 ve üzeri sayılar, bir üst tam sayı olarak değerlendirilir.

Mevcut kurumlar

MADDE 35- (Değişik: Makam Oluru 15/10/2014-4595642) (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan özel öğretim kurumlarından kontenjan artırımına yol açacak yerleşim planı değişikliklerinde bu Yönergede belirtilen standartlar uygulanacaktır. Ancak, **(Ek: Makam Oluru 15/01/2015-485759)** 01/01/2015 tarihinden önce kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan **(Değişik ibare: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** kurumların mevcut binaları ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında binası koruma altına alınarak kültür varlığı olarak tescilli olan kurumlarda bu Yönergede belirtilen asansör **(Ek ibare: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** şartı ile merdiven, kapı, pencere, koridor için belirlenen standartlar aranmaz.

(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120) (2) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan organize sanayi bölgelerinde açılan meslekî ve teknik eğitim okullarının program ve kontenjan değişikliği yapabilmeleri için uygulama atölyesi, uygulama laboratuvarı ve protokollerini bu Yönergede belirtilen standartlara uygun hale getirmeleri gerekmektedir. Kurumlarını söz konusu standartlara uygun hale getirmeyen okulların bu alan/dallara yeni öğrenci kaydı yapmasına izin verilmez.

Kaldırılan Mevzuat

MADDE 36- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5/3/2010 tarihli ve 1930 sayılı Makam Oluru ile yürürlüğe giren “Özel Öğretim Kurumları Standartlar Yönergesi” ile bu hususlarda yazılmış yazılar yürürlükten kaldırılmıştır.

Okul binaları

Geçici Madde 1- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan okullar ile özel eğitim okullarının kurucuları 15/07/2015 tarihine kadar okul binalarını bu Yönergenin 14 üncü, özel eğitim okulları ise 17 nci maddesinde belirtilen şartlara uygun hâle getirmek zorundadırlar.

(2) Belirtilen sürede kurum binalarında gerekli düzenlemeyi yapmayan okullar Bakanlık tarafından öğrenci sayıları dikkate alınarak re’sen mevcut okullardan birine dönüştürülür.

(3) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan özel akşam liselerinin kurucularından, kurumlarını 2012-2013 öğretim yılı sonuna kadar şartlara uygun hâle getirmeyenlerin kurumları kapatılır.

(Ek: Makam Oluru 15/01/2015-485759) (4) 01/01/2015 tarihinden önce kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan kurumlara bu maddenin birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

Engellilerin kurumlara erişebilirliği

Geçici Madde 2- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan kurumların kurucuları, 5378 sayılı Engelliler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda belirtilen sürede kurumlarını engellilerin erişebilirliğine uygun duruma getirmek zorundadırlar.

(Değişik: Makam Oluru 11/9/2013-2415748) Geçici Madde 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alan özel motorlu taşıt sürücülerinin kurucuları bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde direksiyon eğitim ve sınav araçlarını 30 uncu maddede belirtilen şartlara uygun hale getirir. Verilen süre içerisinde direksiyon eğitim ve sınav araçlarını 30 uncu maddede belirtilen şartlara uygun hale getirmeyen özel motorlu taşıt sürücülerinin bu programları iptal edilir.

(Mülga: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) Geçici Madde 4-

(Değişik: Makam Oluru 18/08/2015-8163923) Geçici Madde 5- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı alan öğrenci etüt eğitim merkezlerinden 2015-2016 öğretim yılında faaliyetlerine devam edecek olanlar, 2015 yılı sonuna kadar kurumlarını bu Yönergenin 26 ncı maddesinde belirtilen şartlara uygun hâle getirirler.

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) Geçici Madde 6- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurum açma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatı alan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri kontenjan değişikliğine yol açacak yerleşim planı değişikliklerinde kurumlarını bu yönergenin 23/A ve 24 üncü maddelerinde belirtilen şartlara uygun hâle getirirler.

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) Geçici Madde 7- (1) Dönüşüm programına alınan ve (...) **(Mülga: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** 2018-2019 eğitim öğretim yılı sonuna kadar okul olarak faaliyetlerini sürdürecektir olan kurumlarda, bu Yönergede yeniden düzenlenen 10 uncu maddesinin ikinci, üçüncü ve yedinci fıkraları ile 11 inci 12 nci ve 13 üncü maddelerindeki şartlar aranmaz. **(Değişik: Makam Oluru 18/08/2015-8163923)** Yönetmeliğin Geçici 10 uncu maddesi doğrultusunda mevcut binalarında dönüşen özel öğretim kurslarında, 2018-2019 öğretim yılı sonuna kadar bu Yönergenin 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan bağımsız girişi bulunan bina şartı ile bu Yönergenin 10 uncu maddesinin yedinci fıkrası ve 11 inci maddede belirtilen şartlar aranmaz.

(Değişik: Makam Oluru 16/7/2014-3007900) Geçici Madde 8- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce il veya ilçe millî eğitim

müdürlüklerine başvuranlardan işlemleri devam edenler hakkında bu Yönergenin yürürlüğe girmeden önceki hükümleri uygulanır.

(Değişik: Makam Oluru 14/07/2016-7567120) Geçici Madde 9- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten önce özel okul açmak üzere inşaat ruhsatı/yapı kullanma izin belgesini okul binası olarak alan kurumlar hakkında inşaat ruhsatı/yapı kullanma izin belgesinin alındığı tarihteki Yönerge hükümleri uygulanır.

(Ek: Makam Oluru 7/3/2017-2986103) Geçici Madde 10 - (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette bulunan mesleki yeterlilik merkezlerinden 22/A maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendinde yer alan tuvalet ve lavabolara ilişkin şartlar aranmaz. Ancak bu kurslarda, eğitim personeli ile her 60 kursiyer için engelli bireylerin de kullanımına uygun olmak kaydıyla bir erkek bir bayan tuvalet ve lavabosu bulunur.

(Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) Öğrenci etüt eğitim merkezlerinin okul öncesi eğitim kurumuna dönüşümü

(Ek: Makam Oluru 30/06/2017-10073640) GEÇİCİ MADDE 11 - (1) Kanunun Geçici 5 inci maddesi kapsamında okul öncesi eğitim kurumuna mevcut binalarında dönüşecek olan öğrenci etüt eğitim merkezlerinde bir öğrenci için en az 1 m² alan düşecek şekilde oyun bahçesi düzenlenir.

(2) Dönüşecek bu öğrenci etüt eğitim merkezlerinin mevcut binalarının zemin katının en az 40 m² lik alanı herhangi bir şekilde bölünmeden oyun bahçesi olarak düzenlenebilir.

(3) Bu madde kapsamında, öğrenci etüt eğitim merkezlerinden dönüşerek açılan okul öncesi eğitim kurumları, 2018-2019 öğretim yılı sonuna kadar kurumlarını bu Yönergede belirlenen standartlara uygun hale getirirler. Ayrıca bu kurumların kontenjan artırımına yol açacak yerleşim planı değişikliklerinde, 2018-2019 öğretim yılı sonu beklenmeksizin bu Yönergede belirlenen şartlar aranır.

(Ek: Makam Oluru 17/01/2018-1219649) GEÇİCİ MADDE 12 - (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette bulunan yatılı okulların yatılılık kontenjanında artış olması veya yatılılık hizmetinin verildiği binanın değişmesi hâlinde bu Yönergenin 16/A maddesindeki hükümler uygulanır.

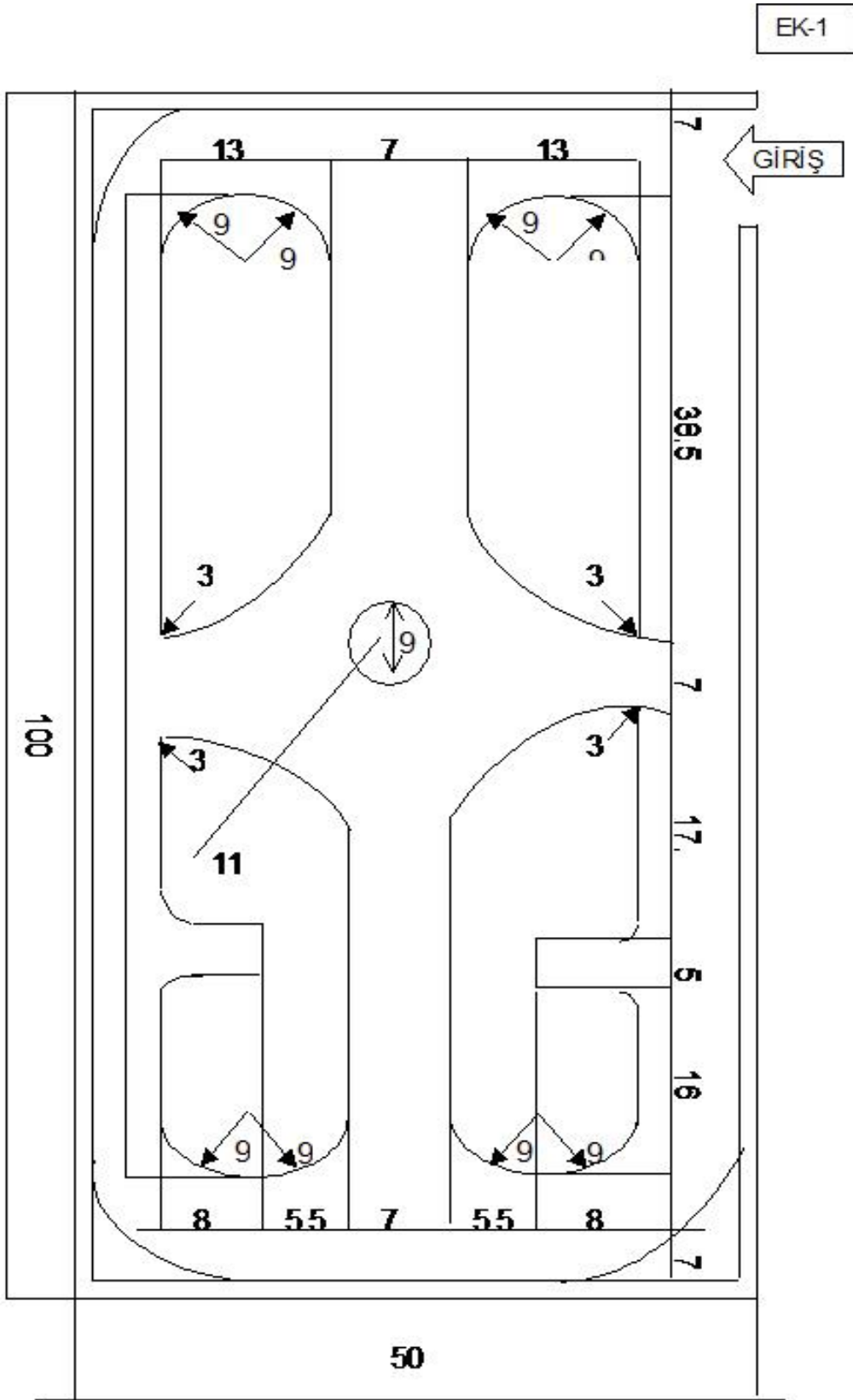
(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle faaliyette bulunan Azınlık Okulları ile Yabancı Okulların okul bahçesi dışında bulunan pansiyon binalarında yatılılık hizmeti verilmesine devam edilebilir. Ancak bu binalarda verilen yatılılık hizmeti kontenjanında artış olması veya yatılılık hizmetinin verildiği binanın değişmesi hâlinde bu Yönergenin 16/A maddesindeki hükümler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 37- (1) Bu Yönerge onay tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

M

AD
DE
38-
(1) Bu
Yön
erge
hük
üml
erini
Mill
î
Eğiti
m
Bak
anı
yürü
tür.

DİREKSİYON EĞİTİM ALANI PLANI

NOT:

1- Yol aplikasyonu sonunda adaların boyutları belirlenecek.

2- Yollardan bir kesimde % 5-7 iniş eğim, % 5-7 çıkış eğimi olacak.

3- Uygun bir yere demiryolu geçidi yapılacak.

4- Arazinin geometrik yapısına göre yol konumları değişik olabilecek

5- (Değişik: **Makam Oluru 14/07/2016-7567120**) "M", "A1", "A2", "A", "B1", "B", "BE", "C1", "D1" ve "F" sürücü sertifikaları için direksiyon eğitim alanı en az 5000 m², yol genişlikleri 7 m olacaktır.

6- (Değişik: **Makam Oluru 14/07/2016-7567120**) "C", "CE", "C1E", "D1E", "DE" ve "D" sürücü sertifikaları için direksiyon eğitim alanı en az 10.000 m², yol genişlikleri 7 m olacaktır. Alan 10.000 m²den büyükse yol genişliği 9 m olacaktır.

7- Direksiyon eğitim alanının yukarıdaki tabloda belirtilen bölümlerin oluşturulması şartıyla dikdörtgen veya kare şeklinde olma zorunluluğu bulunmamaktadır.